

PONÈNCIA 4

REGENERACIÓ I QUALITAT DEMOCRÀTICA

*Text refós aprovat en comissió
12 de juliol de 2008.*

Índex

INTRODUCCIÓ

- 5 **A. LA REVALORACIÓ DE LA DEMOCRÀCIA**
- 1. Compromís amb el prestigi de la política
 - 2. La implicació de la ciutadania
 - 3. La implicació de la societat civil
 - 4. La incidència dels mitjans de comunicació
- 10 **B. L'ESTIL DE FER POLÍTICA**
- 1. Els programes electorals, compromisos amb els nostres votants.
 - 2. Les campanyes electorals
 - 3. El compromís amb la pròpia agenda
 - 15 4. Afavorir una cultura real del pacte
 - 5. Proximitat dels càrrecs electes de Convergència
 - 6. La utilització de les TIC
- EL FUNCIONAMENT DEL PARTIT**
- 20 1. El paper de la militància
2. El paper de la direcció
3. Mecanismes per al seguiment dels acords congressuals
4. La confecció de les llistes electorals
5. Drets i deures dels militants i dels càrrecs electes
- 25 6. Obrir el partit a la societat
- C. EL PAPER DE LES INSTITUCIONS**
- 1. Mecanismes d'avaluació de programes electorals
 - 2. Foment de la transparència i rendiment de comptes
- 30 **D. EL DRET A DECIDIR DE LA CIUTADANIA**
- 1. L'aposta de Convergència per una llei electoral pròpia
 - 2. Llei de consultes populars

5

10 ***Aquesta ponència té present el respecte per la diferència de gènere i l'ús
no sexista del llenguatge. La ponència recull la duplicitat (el/la) o altres
formes lèxiques que diferencien el masculí/ femení. En tot cas, sempre
que ha estat possible, s'han utilitzat formes neutres per tal d'evitar cap
mena de diferenciació o discriminació i, amb caràcter subsidiari, allà on
15 no hagi estat possible, cal entendre que la voluntat és sempre la de la
claredat discursiva i el respecte per la diferència.***

INTRODUCCIÓ

5 Regenerar, segons el Diccionari de la Llengua Catalana, més enllà de
l'accepció estricta que significa generar o produir de nou, comporta també el
significat de renovar moralment, de fer un canvi radical en positiu. Sens
dubte, aquest, que és i ha d'ésser l'objectiu constant i permanent de
qualsevol organització social o política, ho ha d'ésser, alhora, del nostre partit
i de la societat que volem i per la qual treballem. És evident, així mateix, que
10 perquè això sigui possible cal que els mecanismes que la democràcia ens posa
al nostre abast funcionin de la millor manera possible, per tal de garantir la
qualitat democràtica que la societat catalana actual requereix, vol i necessita.

El Consell Nacional de Convergència Democràtica de Catalunya, preocupat pels
15 clars indicis de desencís polític de la societat catalana, va voler analitzar la
crisi de confiança en els partits polítics i les institucions polítiques amb els
treballs de la “Comissió sobre la desafecció política”. Aquesta va presentar un
document que va ser aprovat pel mateix Consell Nacional de Convergència. En
les seves conclusions ja s'apuntava vers la conveniència que el tema fos
20 objecte d'una ponència en el marc d'aquest XVè Congrés.

Aquest treball s'ha tingut present i, juntament amb noves aportacions, s'ha
redactat el contingut de la present ponència sobre regeneració i qualitat
democràtica. El present document no té com a marc de referència únicament
25 l'abstenció electoral i la desafecció política, entesa aquesta com un
distanciament progressiu entre la societat i els seus i les seves representants i
sobre el descrèdit creixent de governs, partits i polítics; sinó que proposa
mesures per a la revaloració i la qualitat de la democràcia en el nostre país i
al si del partit.

30

Per aquest motiu, les propostes ni es limiten ni se centren en la reforma de la
lleï electoral, per bé que el tema, lògicament, s'aborda. També s'entra en

PONÈNCIA 4

Regeneració i qualitat democràtica

altres aspectes que hi incideixen de manera significativa. En concret, la ponència considera aquests cinc grans àmbits temàtics:

- A. La revaloració de la democràcia
 - 5 B. L'estil de fer política
 - C. El funcionament del partit
 - D. El paper de les institucions
 - E. El dret a decidir de la ciutadania
- 10 Certament, en la desafecció política hi ha responsabilitats distribuïdes entre diferents grups d'actors i amb diversa intensitat dins de cada grup. Hi ha una responsabilitat primera i principal en els partits polítics i en els seus càrrecs públics. També en els mitjans de comunicació, en les organitzacions de la societat civil i en sectors de la mateixa ciutadania. A més a més, hi influeixen
- 15 alguns canvis en el sistema de valors que s'estan generalitzant. En els últims temps, hi incideix igualment la relació entre els móns de la justícia i la política. La divisió de poders és un dels pilars fonamentals de la democràcia i no ha d'haver cap interferència per part dels partits polítics en l'àmbit judicial i viceversa.
- 20 Tanmateix, l'accent es posa en aquells aspectes que es poden executar des de Convergència. En aquest sentit, es plantegen tant iniciatives que Convergència pot impulsar en la política catalana com accions que pot aplicar autònomament, en un partit que vol comprometre's activament en la
- 25 implicació de la societat i en la vida política catalana. Només d'aquesta manera es pot comptar amb una democràcia de qualitat ja que aquesta implicació és imprescindible en un procés de construcció nacional com el que convergència impulsa per a Catalunya.
- 30 La regeneració de la democràcia només pot sorgir de la mateixa política i els partits polítics tenen l'obligació de liderar el procés. Mai no arribarà res de bo per a la democràcia fent discursos com a partit compromès activament en la implicació de la societat en la vida política catalana, convençut que només

PONÈNCIA 4

Regeneració i qualitat democràtica

d'aquesta manera es pot comptar amb una democràcia de qualitat i que aquesta implicació és imprescindible en un procés de construcció nacional com el que Convergència impulsa per a Catalunya.

- 5 Convergència va néixer com un grup potent de persones que, al voltant d'un objectiu comú, reconstruir Catalunya, volia aconseguir el millor per a la nostra nació. Aquestes persones van deixar de banda els punts de desencontre, i van posar sobre la taula el millor que tenien a fi i efecte que el projecte de reconstrucció nacional tirés endavant. Sota la premissa del respecte, la
- 10 dedicació, l'esforç col·lectiu i personal i la valentia, va sorgir un partit polític que, contra l'opinió de molts va aconseguir el govern de la Generalitat i va fer de Catalunya una nació amb reconeixement internacional. Ara Convergència té el repte d'incorporar el potencial humà, les idees, la il·lusió d'una nova fornada de persones, fins a situar-se de nou al capdavant de l'escena política
- 15 catalana. La implicació es pot aconseguir amb confiança i aquesta amb l'eficàcia i la força que donen les idees clares, ben definides i ben exposades.

La regeneració de la democràcia ha de sorgir sobretot de la política mateixa, i els partits tenim l'obligació de liderar el procés. No ajudaran a la democràcia

20 els discursos antipolítics, malgrat que alguns dels seus plantejaments no poden deixar-se de banda. En conseqüència, les persones compromeses amb la política hem de prendre la iniciativa d'impulsar les accions que calgui per a recuperar el prestigi i el tremp de la política, condició indispensable per a la qualitat de la democràcia i exigència indefugible per al bon govern.

25 Aquesta acció, en qualsevol cas, ha de tenir molt present les inquietuds i mirar d'avançar-se a les expectatives de les persones. Al capdavant, la desafecció resulta de la progressiva escissió entre allò que esperen la ciutadania i allò que els ofereix -o els sembla que els ofereix- l'activitat política. La

30 desorientació davant els grans canvis que experimenta el món a tots els nivells, la cultura de l'èxit aparent, el reconeixement traumàtic dels dèficits del país en àmbits directament relacionats amb les necessitats personals, el ressorgiment del maniqueisme polític o l'avanç de la societat-espectacle, són

PONÈNCIA 4

Regeneració i qualitat democràtica

aspectes de fons que contribueixen a la desafecció. A molta gent, li sembla que la pugna política està massa allunyada de les respostes a aquests fenòmens inquietants i d'efectes palpables. Cal treballar per recuperar la credibilitat de la política, i per demostrar que la política no està allunyada de les necessitats de les persones i és l'eina per a donar-hi resposta.

Aquesta reflexió entronca amb el que el president Jordi Pujol ha anomenat recentment com l'imprescindible fonament ètic del catalanisme. En referència al sentit de la responsabilitat, tant individual com col·lectiva, i que la llibertat i aquesta responsabilitat estiguin entrelligades. Creure en la cultura del propi esforç com a referent bàsic de progrés, benestar i l'assoliment de l'excel·lència. La idea que drets i deures, el sentit de bé comú i un alt nivell de patriotisme, contribueixen a millorar la moral política i cívica d'una societat.

15

Dit això, no podem deixar de banda que la crisi de confiança en el sistema polític i les institucions no és un fet aïllat de Catalunya, sinó que nombroses democràcies, especialment consolidades arreu d'Europa i els Estats Units, analitzen el fenomen des de fa dècades. La desafecció política és un concepte de la ciència política ideat per indicar que aquest distanciament no és el resultat d'un trencament social, de la inseguretat econòmica o el cinisme públic. Aquesta desafecció política és un sentiment d'impotència, cinisme i falta de confiança en el procés polític, envers els polítics i les institucions democràtiques, sense qüestionar, però, el règim polític, és a dir, la democràcia. Les fonts del problema inclouen: la disminució de les capacitats dels governs per actuar en un món cada cop més interdependent, l'augment de les expectatives de la ciutadania respecte als seus i seves governants, l'incompliment dels compromisos electorals, la manca de transparència i l'ús creixent de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació (TIC) que ha diversificat els criteris pels quals les persones jutgen els seus i seves governants.

30

PONÈNCIA 4

Regeneració i qualitat democràtica

Com veiem el debat sobre la desafecció política i la qualitat de la democràcia és un tema recurrent a la majoria de sistemes democràtics occidentals i mentre que aquest sistema de govern s'ha anat estenent amb força per tot el món, també ha augmentat l'escepticisme i la desafecció respecte la vida política que la sustenta. La Fundació Ramon Trias Fargas va ser pionera l'any 5 1996 en diagnosticar aquest fenomen i avançar algunes propostes de millora que, com veurem, s'han tingut en compte en l'elaboració d'aquesta ponència. En concret, els treballs recollits al llibre *Crisi de la política?* avançaven algunes propostes per enfortir la democràcia com per exemple: la necessària 10 renovació dels partits polítics; el recuperar la vocació de servei de la política; la implantació d'un sistema electoral que faciliti l'apropament entre política i ciutadania; la revitalització de la vida parlamentària davant l'exercici del govern; el reconèixer la responsabilitat dels mitjans de comunicació en l'impuls de la democràcia, i el garantir la necessària implicació de la 15 ciutadania per lluitar contra la creixent apatia i descontentament vers la vida política, tenint sempre present, a l'hora de fer política, que no podem prometre més enllà d'allò que no podem complir.

A. LA REVALORACIÓ DE LA DEMOCRÀCIA

20 Qualsevol estratègia destinada a combatre la desafecció política ha d'enfocar-se a aquest propòsit: que la gent cregui que la política és imprescindible per al país i per a les persones. És fonamental que tant els partits com les institucions polítiques fem una aposta per la revaloració de la democràcia, per 25 canviar l'estil de fer política, establint línies de participació quotidiana amb la ciutadania, aconseguint la complicitat de les persones amb el funcionament dels partits polítics i de les institucions. Aquesta revaloració passa per exigir als polítics rigor en l'exercici de la seva tasca. Convergència ha de liderar la seriositat i l'assumpció de responsabilitats dels polítics que no exerceixen la 30 seva feina amb autoexigència. Cal incidir en el fet que els partits polítics, com a part del problema de la desafecció política, hem de millorar el nostre funcionament per contribuir a la seva solució.

PONÈNCIA 4

Regeneració i qualitat democràtica

Els partits polítics tenim la responsabilitat d'interpretar el més ajustadament possible la nostra realitat social, i de buscar fórmules per millorar la participació de la ciutadania i del teixit associatiu. Cal, doncs, un esforç continuat i imaginatiu per acollir les necessitats, demandes, projectes i il·lusions dels catalans i les catalanes per tal de donar-els-hi una resposta. Hem de ser capaços de copsar quins són els temes que realment preocupen a la ciutadania i, a la vegada, fer una labor pedagògica constant per explicar a tothom en quin grau afecten les decisions de l'agenda política en l'esdevenir de les persones i de la societat en general.

5
10

Treballarem per generar la sensació que el sistema polític procura el progrés per a tothom, que resol els problemes de les persones, i que genera entre la ciutadania confiança en la utilitat de participar en el sistema i, conseqüentment, en la utilitat de participar electoralment o política en el sistema.

15

Propugnarem unes institucions més eficients i flexibles, més obertes i properes als ciutadans, dirigides per persones capaces de tenir un tracte de tu a tu amb la ciutadania, i amb capacitat de decisió i execució, que permetin gestionar els canvis amb agilitat i mantenir els guanys socials assolits i incorporar-ne de nous. És important la capacitat dels partits polítics i de les institucions de ser propers i realistes amb allò que es propugna i, sobretot, amb els ideals que guien l'actuació d'uns i altres. Això és el que marca la diferència entre credulitat i fiabilitat i la desafecció d'aquell que se sent enganyat o manipulat. A fi de comptes la desafecció es mitiga amb la democràcia de proximitat.

20

25

La recuperació de la credibilitat i el respecte de la política passa tant per la distinció entre aquesta i la mera lluita pel poder com per la distinció entre la gestió de l'interès general i la dels interessos particulars. Bona part de la ciutadania té una percepció de la política en el sentit que poden creure que els polítics només els hi són propers en el marc de les convocatòries electorals, i tant sols desitgen el benefici personal. Aquesta percepció

30

PONÈNCIA 4

Regeneració i qualitat democràtica

condiciona l'actitud de l'electorat. En conseqüència, les persones que ens dediquem a la política hem de posar l'accent en les nostres propostes de transformació de la societat, encarar els reptes i resoldre els problemes; i hem de fugir d'aquelles accions, declaracions i controvèrsies que reforcin la idea

5 que només ens interessa o motiva el poder i no el servei a les persones.

1. Compromís amb el prestigi de la política

Són nombrosos els símptomes que la democràcia s'enfronta a problemes greus.

10 Són problemes de funcionament, no pas de qüestionament. Ningú no posa en dubte la democràcia com a sistema, però sí que es nota que no té la qualitat desitjable. Les enquestes sociològiques mostren un preocupant grau d'insatisfacció amb relació al món públic.

15 Els comportaments dels ciutadans són coherents amb aquestes opinions crítiques. Els índexs d'afiliació i participació en partits i grups polítics són molt pobres. Es calcula que no més d'un 2% de la població milita en algun grup polític. La participació electoral també està en nivells preocupantment baixos; El fenomen no és nou, i sembla agreujar-se conforme passa el temps.

20

El món polític ha viscut un conjunt de casos de corrupció, de xantatges, d'escàndols financers, d'actituds frívoles, d'incoherència entre el discurs programàtic i l'actuació dels partits, que han fet que part de la ciutadania s'allunyés de la política i d'allò que els partits polítics són i representen.

25 Paral·lelament, l'estratègia intencionada de certs mitjans de comunicació per promoure la sensació que en política "val tot" i desacreditar polítics i partits democràtics també hi ha incidit de manera negativa. Tot plegat ha fet que molts ciutadans percebessin els polítics com uns aprofitats i que s'instal·lés en el conjunt de la societat la percepció que "tots els polítics són iguals" i que,

30 en general, la política no defensa els interessos generals restant allunyada dels problemes reals. Malgrat que les persones no fan diferències, la responsabilitat del descrèdit de la política no és atribuïble a tots els partits per igual.

El desprestigi de la política es tradueix en tres actituds socials força preocupants: la desconfiança vers l'espai públic institucional i les administracions; la passivitat social com a forma fàcil de refús dels discursos ideològics; la manca de diàleg que promou mobilitzacions contra les iniciatives públiques i, també, el recurs immediat a mobilitzacions contundents contra iniciatives públiques abans d'explorar diàlegs constructius.

L'esforç i la fita d'un partit no ha de ser només copsada com un camí per arribar al poder, sinó com una solució als problemes reals que, amb perspectiva de futur, encarin el país cap al progrés; un progrés que, per coherència discursiva, ha d'estar emmarcat en el perfil dels nostres candidats, en el nostre ideari, en l'ideari que anem propugnant i difonent.

Cal superar aquesta situació amb un retorn del prestigi a la política, procés que necessita de la implicació de tots els actors en joc. A Convergència assumim aquest repte des d'una triple vessant: democratització interna, actitud externa i compromís amb uns principis ètics per part de la militància, dels i de les nostres dirigents i representants públics.

Convergència ha defensat sempre la política de les idees, dels projectes, i ara es compromet, fermament, a defugir la política del titular, del regateig curt i de la simple desqualificació de l'adversari, que tant ha envaït els darrers anys l'exercici de la política.

Fer política de país, fer política d'una manera compromesa i que no sigui vista com un xec al portador, sinó com a decisions que perduraran en el temps, demostra que, qui té la responsabilitat de prendre decisions ho fa pensant en el futur del seu país i no només en el rèdit electoral immediat.

Cal doncs que, entre tots, tornem a elevar el discurs polític retornant el prestigi a la política, i no ens ha de fer cap por l'assumpció de responsabilitats ni la creació d'eines de control de la nostra gestió, de rendiment de comptes

PONÈNCIA 4

Regeneració i qualitat democràtica

amb la ciutadania i de compliment dels compromisos contrets. Nosaltres, com a partit, hem de fer un ús normalitzat i habitual d'aquestes eines i, alhora, hem de fer arribar aquesta manera de fer i d'actuar a la societat.

5 2. La implicació de la ciutadania

La màxima responsabilitat en el distanciament entre política i societat la tenim els partits polítics, en general, i els polítics, en particular, per les raons abans esmentades. Assumim aquest fet amb voluntat de posar-hi remei i les 10 propostes i reflexions d'aquesta ponència en són un clar exemple. Això no treu, però, que la societat hagi de reflexionar i fer, també, l'autocrítica necessària sobre què no s'ha fet bé per haver arribat on som.

És en aquest terreny on pren sentit la reflexió que cal augmentar la formació 15 política de la societat i el coneixement de les institucions públiques. Aquesta és una funció que recau, en part, en el sistema educatiu, però també en les famílies, en els mitjans de comunicació i en els partits polítics, que són, com veurem, elements bàsics en l'enfortiment de la democràcia.

20 Aquest enfortiment de la democràcia passa per fer de l'acció política un treball proper a la ciutadania, més transparent i col·laborador. La corresponsabilitat i implicació entre classe política -càrrecs i militància de base-, agents socials i ciutadania ha de ser, de ben segur, el principal instrument de revitalització democràtica. El prestigi polític és insuficient i 25 fàcil de perdre. Cal ser molt coherent en les posicions que es defensen i no generar falses expectatives per raons estratègiques a curt termini.

La implicació de la ciutadania també s'aconsegueix traslladant missatges 30 polítics que apel·lin als valors i les emocions de les persones, i essent coherents amb aquests valors en l'exercici de la política. Per això és important incorporar a l'acció política i al propi discurs la dignitat i la confiança com a valors bàsics que, entre d'altres, generin autoestima col·lectiva. La

PONÈNCIA 4

Regeneració i qualitat democràtica

responsabilitat del lideratge que ha d'impregnar Convergència, i que l'ha de diferenciar de la resta de partits, l'hem de transmetre a través d'aquests valors.

- 5 La revaloració de la democràcia passa, també, per posar, per part de tots, el mateix accent als deures que als drets. Els drets d'un deriven de l'exercici responsable dels deures per part de l'altre. Aquest és el principi, no només de la democràcia, sinó també de la cohesió social. Quan les institucions i els partits renunciem a exigir el compliment dels deures per tal d'atreure simpaties de determinats sectors, contribuïm, de forma voluntària i egoista, a l'afebliment dels valors democràtics de la societat.

- 15 L'individualisme creixent fa que aspectes com el compromís i la responsabilitat social esdevinguin secundaris i, alhora, propicia la relativització del bé comú o la consolidació de la cultura del no. Són, aquests, fenòmens sobre els quals la societat hauria de reflexionar i que, tant entre tots com des de la incidència dels propis estaments, en especial el sistema educatiu, hauríem de corregir.

- 20 La ciutadania guanyaria confiança i il·lusió en la política si els polítics fossin capaços de gestionar millor totes les iniciatives, fessin la feina ben feta des del principi i ampliessin les perspectives de futur de la ciutadania, per evitar que fos aquesta qui acabés resolen les qüestions.

- 25 Cal crear i desplegar mesures efectives que garanteixin la participació de la ciutadania en la presa de decisions polítiques, per a contribuir positivament a recuperar la confiança de la societat en l'acció política. Així mateix, cal avaluar-ne l'impacte i fer-ne el seguiment per tal que aquesta vegi el resultat d'allò en què ha participat.

30

3. La implicació de la societat civil

5 La societat civil organitzada és la que té més poder d'influència i de transmissió d'informació. En una societat cada vegada més individualista i on costa més que les persones s'impliquin en projectes voluntaris de servei, la societat civil organitzada és qui recull les no poques excepcions a aquest comportament, integrant per tant, en el seu si, la part més sensible, compromesa i inquieta de la societat.

10

La societat civil organitzada juga un paper clau en la revaloració de la democràcia. Pot ajudar a fer, alhora, pressió al món polític, i pedagogia a la resta de la societat sobre la necessitat de traslladar i fer arribar al món polític les idees i reivindicacions que preocupen les persones.

15

A Convergència veiem la societat civil organitzada com una forma d'expressió lliure de la comunitat i com una manera d'organització que permet la defensa dels respectius i diferents interessos. Entenem doncs que cal defensar-la i alhora potenciar-la i preservar que aquest dret de la ciutadania es pugui exercir lliurement sense cap tipus d'ingerència.

20

De la mateixa manera, aquesta societat civil organitzada també ha de fer una reflexió sobre la seva organització atenent a criteris democràtics de transparència, pluralitat i representativitat, posant per davant l'interès general. I ha de tenir com a finalitat vetllar pel bé del conjunt social com a suma de les diferents necessitats individuals. Igualment, ha de defensar el valor essencial que té la política per al bon funcionament d'una societat democràtica.

25

30 Convergència promourà encara més la seva interrelació i la seva permeabilitat amb la societat. La millor manera de fer-ho és aprofitant la xarxa de relacions que poden establir els consellers i les conselleres nacionals, els càrrecs públics i del partit, i tota la militància. Fixant de manera clara quines són les feines a

PONÈNCIA 4

Regeneració i qualitat democràtica

fer pels càrrecs electes en tots els àmbits (Parlament Espanyol, Senat, Parlament Català, Ajuntaments, etc). Aquesta permeabilitat ha de tenir un doble sentit: traslladar el nostre missatge, però igualment, i principalment, auscultar les opinions i les expectatives de la societat. Convé, d'altra banda, crear mecanismes efectius perquè aquesta permeabilitat tingui efectes en les estratègies i en les propostes del partit.

En el cas dels sectors més joves tractarem el tema en profunditat amb la col·laboració de tot el teixit associatiu juvenil nacional per tal d'extreure'n conclusions que ens ajudin a millorar la visió de la política que tenen els joves. Farem campanyes per tal d'incentivar la participació de la gent jove en política.

En aquest sentit, s'ha de facilitar que la societat civil pugui acompanyar Convergència en el procés de reflexió política sobre determinats temes d'especial transcendència. Es podran crear consells assessors territorialitzats per a les grans qüestions de país i convidarà a formar-ne part persones de sensibilitats diverses i ben entroncades en l'activitat social. No seran consells assessors per a avalar en cap cas les posicions de Convergència, sinó consells assessors perquè Convergència pugui conèixer de primera mà les opinions i els sentiments de la societat civil i els pugui tenir en compte en la seva política.

4. La incidència dels mitjans de comunicació

No hi ha democràcia sense llibertat d'expressió. Convergència sempre ha defensat la importància d'aquesta llibertat, en totes les seves manifestacions, i molt especialment pel que fa a la llibertat de premsa, element cabdal per a la qualitat democràtica de qualsevol sistema polític i social.

Els mitjans de comunicació són els grans transmissors de la informació política a la ciutadania i també de les reivindicacions ciutadanes a la classe política. Encara que reivindicuem una relació més directa entre polítics i ciutadania,

PONÈNCIA 4

Regeneració i qualitat democràtica

els mitjans són i continuaran essent una eina fonamental i imprescindible en l'engranatge del funcionament de la nostra societat.

5 De l'anàlisi política i el tractament que facin de la informació, en dependrà que aquesta arribi en un sentit o altre a la societat, generant un o altre estat d'opinió. Juguen, per tant, un paper d'alta responsabilitat tant política com social.

10 Quan algun mitjà de comunicació, per interès, privilegia la polèmica i les disparitats; quan exigeix posicionaments ràpids i simplificadors; quan participa en la consolidació de la sospita generalitzada i la desconfiança sobre unes bases informatives molt febles o escassament contrastades en funció dels seus propis interessos buscant el sensacionalisme, contribueix a donar una imatge pobra i conflictiva de la política que genera la desconnexió i la desconfiança

15 de la societat. Des de Convergència encoratgem els mitjans de comunicació a prioritzar la seva funció pedagògica i informativa contribuint així a la revaloració de la política. Així mateix, els mitjans tenen i han d'exercir una clara responsabilitat social, una responsabilitat que, d'altra banda i més enllà de posicionaments polítics, ha d'estar emmarcada per l'objectivitat i l'enfoc

20 constructiu. En benefici d'aquesta responsabilitat social, de la mateixa manera que els mitjans de comunicació públics i els privats participats per les administracions han de comptar amb els mecanismes de control necessaris que aprofundeixin en el bon funcionament democràtic, els partits polítics no han de controlar els mitjans de comunicació.

25 A l'igual que hem reconegut la màxima responsabilitat del món de la política en la crisi política, i que hem situat també algunes responsabilitats i aspectes a reflexionar del costat de la ciutadania i de la societat, els mitjans de comunicació haurien d'assumir també la seva responsabilitat en aquest procés

30 de revaloració democràtica. Aquesta és una feina que els col·legis professionals de periodistes han de realitzar regularment amb l'observança del codi deontològic propi. I cal confiar en la responsabilitat social i política dels i de les professionals del periodisme i de les empreses del sector.

Des de Convergència ens comprometem perquè les nostres prioritats no siguin marcades només per l'estricta actualitat informativa, i evitarem que les nostres actuacions estiguin marcades en funció de titulars, sinó seguint la nostra pròpia agenda política. En aquest sentit, sense rebutjar el contacte directe i personal que cal tenir, s'ha d'aprofitar les noves possibilitats que les TIC (Tecnologies de la informació i la Comunicació) ens ofereixen per arribar directament a la ciutadania, especialment als sectors més joves, els quals constitueixen un dels sectors socials més allunyats i més indiferents de l'activitat política, sobretot dels partits. Com es podrà veure en l'apartat de noves tecnologies, els blocs, els diaris, la televisió i la ràdio digitals són eines que poden apuntar solucions eficaces en aquest sentit.

B. L'ESTIL DE FER POLÍTICA

Des del punt de vista dels fonaments polítics, la dificultat més important amb què s'enfronta avui la política és la permisivitat davant el relaxament ètic, la manca de coherència i la transmissió d'informació objectiva. Una política de valors ens recorda que els mitjans no són indiferents als fins polítics. Cal enfortir els valors democràtics de la ciutadania i alhora democratitzar més la política. La democràcia no es pot basar només en un sistema rígid d'institucions i de consultes puntuals cada quatre anys, sinó tot el contrari, l'aprofundiment democràtic ens ha de permetre ampliar els mecanismes per fer de la participació la principal garantia d'una democràcia dinàmica i viva. Cal que els ciutadans puguin donar la seva opinió, participar activament dins la política i tenir més possibilitats d'accés als càrrecs públics. D'altra banda, cal recordar que una societat democràtica practica aquests valors en molts àmbits que no són estrictament polítics, perquè l'esperit democràtic ha d'estar present també en tot tipus de relacions interpersonals, socials i econòmiques. A Convergència tenim l'obligació de recordar sempre i en tota ocasió escalcant el nostre esperit fundacional, és a dir, la capacitat d'aglutinar diverses sensibilitats que transcendeixen espais polítics estancs i són capaces d'arribar a acords en funció sempre de l'objectiu comú de fer país i defensar-lo.

5 Els valors democràtics són aquells que, en paral·lel a la millora de la persona, contribueixen a l'avenç de la societat, i per tal que Catalunya pugui avançar com a país cohesionat cap al progrés, tenim el ferm convenciment de la necessitat de fomentar-los.

10 La llibertat individual és el valor de la democràcia. La llibertat i el dret a decidir són la condició necessària per a l'exercici dels valors. Les persones han de poder decidir per ser lliures.

El primer d'aquests valors és *el respecte*. És el valor social per definició. Complir-lo és una obligació i, pel seu caràcter indispensable, tota transgressió és greu. El respecte a les persones va més enllà de la seva dimensió física, afecta també la seva dimensió social, intel·lectual i ètica.

15 Un altre valor essencial és *la justícia en tota la seva dimensió*, la qual s'articula a l'entorn de la solidaritat, el treball digne i el deure social. Hem de garantir la igualtat d'oportunitats a tota la ciutadania. Per tant, la política s'ha de fonamentar en principis d'*equitat i de solidaritat*, per combatre la desigualtat i evitar la marginació.

20

La responsabilitat és un altre dels valors necessaris per al desenvolupament particular del propi individu i, també de manera important, per al correcte progrés social. Creiem en una societat de persones responsables, que garanteixi els mateixos drets bàsics per a tothom, però que sigui capaç d'exigir també a tothom els deures elementals necessaris per a la convivència.

25

Avui ens trobem davant d'una societat amb una certa tendència al conformisme i a la recerca de comoditat que genera manca d'iniciatives. Davant d'aquesta realitat hem de potenciar *la cultura del mèrit i de l'esforç* en tots els àmbits. Es tracta d'aconseguir un millor desenvolupament del propi individu que ha de repercutir, de manera important, en un potent desenvolupament social. En aquest context, volem una societat que doni valor

30

PONÈNCIA 4

Regeneració i qualitat democràtica

a l'esforç personal, al desig de superació i a la capacitat emprenedora, introduint aquests valors a l'administració pública. El progrés de Catalunya i la seva capacitat d'afrontar nous reptes neix del treball, de l'esforç i del respecte.

5

La política i la vida social demanen actituds constructives i capacitat de pensar en el bé comú, per damunt d'interessos individuals i sectorials. En aquest sentit s'ha de superar l'anomenada "cultura del no", que se sustenta en la defensa d'un interès particular. Des d'un punt de vista democràtic, tant preocupant és la "cultura del no" com la "cultura del sí": una societat que admet qualsevol iniciativa sense cap mena d'esperit crític és una societat que no pot aspirar a construir un futur atractiu. Per això, defensem la "cultura del pacte" o "cultura de la negociació", tan arrelada a la nostra història. No es tracta d'oposar-se ni d'acatar per sistema, sinó que es tracta d'estar oberts a escoltar, a ponderar, a dialogar i a buscar solucions acceptables. Això obliga els poders públics a evitar actituds opaques i autoritàries, però també cal que la ciutadania mostri la seva capacitat d'interessar-se i treballar pel bé comú.

Això implica tenir projectes globals, integradors i a llarg termini, que facin veure com un cert sacrifici local o sectorial, degudament compensat, és un benefici global i, per tant, també propi.

No podem acceptar que en la nostra societat hi hagi persones excloses. Cap sector social ni cap persona han de quedar al marge dels serveis i els recursos bàsics. Tothom ha de poder rebre una formació de qualitat. Hem de treballar, per tant, per una bona *inclusió social*. Així mateix, atès que una bona part de l'èxit social i econòmic de la Catalunya contemporània neix del bon funcionament de l'anomenat *ascensor social*, l'hem de continuar fomentant. Es tracta d'aconseguir una societat permeable, on cadascú pugui progressar a partir dels seus mèrits i del seu esforç, tot vetllant, des de les institucions, que l'entorn i les normatives ho facin possible.

PONÈNCIA 4

Regeneració i qualitat democràtica

5 *La convivència i la cohesió social* són béns essencials per a la societat atès que permeten que aquesta funcioni com un sol poble. L'objectiu del catalanisme és que aquesta convivència i aquesta cohesió es construeixin en el marc de la pròpia identitat i amb uns llaços de pertinença forts. Catalunya ha d'oferir oportunitats, però també ha de demanar compromís. Per guanyar en credibilitat la valoració pública dels resultats electorals, cal que sigui objectiva i ajustada a la realitat dels mateixos.

10 El repte de la política del nostre temps és reconstruir la concepció i, sobretot, la pràctica que entén la política com una branca de l'ètica. Una ètica i uns valors, com els citats, que han d'impregnar, no només l'acció individual de cadascun dels nostres polítics i de les nostres polítiques, sinó també el nostre discurs programàtic i la nostra praxis política quotidiana com a formació política, tant si ens toca desenvolupar-la des del govern com des de l'oposició.

15 En conclusió, recuperar la vocació de servei de la política, per tal que en participi el màxim de ciutadans possibles.

1. Els programes electorals, compromisos amb els nostres votants

20 Tota proposta política necessita anar acompanyada d'un programa clar i concís que presenti a la ciutadania quins són els compromisos del nostre partit, i quina serà la nostra línia d'actuació si ens donen confiança i accedim al govern.

25 Tot i això, sovint oblidem que en general la ciutadania no reté tota la informació emesa per una proposta política, sinó només aquelles idees força o aquelles actuacions que amb més originalitat i oportunitat s'hagin portat a terme i que més s'identifiquen amb la seva situació personal i amb allò que els afecta directament. Per tant és necessari comptar amb un programa que es fonamenti i resumeixi en tot un seguit d'idees força, aquelles idees que volem

30 que la ciutadania tingui presents a l'hora de decidir el seu vot.

PONÈNCIA 4

Regeneració i qualitat democràtica

Per a l'elaboració del programa és imprescindible comptar amb les bases del partit, amb el suport de la militància, i tenir-ne en compte les idees i propostes com a part integrant del partit, perquè se'n pugui sentir més responsable i més membre d'un equip amb uns objectius comuns. La societat
5 també ha de tenir l'oportunitat d'incidir sobre el programa electoral que presenta Convergència, fent arribar les seves propostes i comentaris al partit.

Amb aquest ànim, Convergència, a més del contacte directe, durant tota la legislatura, recollirà les visions i demandes de les associacions de tota mena, sindicats i institucions catalanes. Alhora, posarà a disposició de la ciutadania
10 eines (e-mail, web, telèfon...) a través de les quals es canalitzaran les propostes d'aquests. Convergència es compromet, a més, a contestar totes i cadascuna de les propostes que li arribin i a mantenir una Oficina, física i virtual, per recollir-les i respondre-les. Aquesta oficina es crearà per acord del
15 Consell Nacional sis mesos abans de cada comtessa electoral.

El programa electoral tindrà i s'editarà en llenguatge proper i entenedor. Les propostes electorals seran coherents amb el discurs programàtic del partit, i han de respondre a fites assolibles que permetin el seu compliment.
20

En tant que els càrrecs electes són els principals transmissors del nostre programa és important que tinguin coneixement ampli del conjunt dels temes, no només els que els hi pertoquen en funció de les seves tasques, fomentant una visió transversal de les noves propostes polítiques.
25

Tant si s'està al govern com a l'oposició anualment i, de manera especial en acabar cada mandat o legislatura, s'ha de passar comptes del grau de compliment del programa electoral que es va presentar en el seu dia: què s'ha aconseguit, què no s'ha aconseguit (i les raons), quines gestions s'han fet per
30 tal de fer avançar les propostes, etc. Així mateix, qualsevol modificació del programa electoral per qüestió de pactes també haurà de ser susceptible de passar comptes en el moment en que es realitzi aquest acord. Convergència ha de donar publicitat a aquest "passem comptes" sense caure en actituds

PONÈNCIA 4

Regeneració i qualitat democràtica

electoralistes que ens allunyariem de l'objectiu de l'actuació. Ho hem de fer per compromís amb els votants i amb la ciutadania en general, i perquè creiem que pot ser una bona eina que contribueixi a prestigiar l'acció política, valorant allò que s'ha fet bé i allò que no. En el cas de les eleccions municipals
5 caldrà retre comptes davant les agrupacions locals.

Per a Convergència, el programa electoral és un compromís amb els nostres votants, i com a tal l'hem de respectar. Per a facilitar aquesta tasca, es crearà una comissió de programa electoral. Aquesta comissió haurà d'elaborar
10 un informe anual al Consell Nacional sobre el grau de compliment dels programes electorals, i aquest informe es farà arribar a tots els militants i simpatitzants.

2. Les campanyes electorals

15

Les campanyes electorals formen part de l'agenda política i en són una part important . Són una oportunitat per reforçar la proximitat i el diàleg amb la ciutadania, aprofitant el clima de major obertura cap al fet polític que hi ha a la societat en vigílies d'eleccions. Cal tenir present, però, que la tasca de
20 difondre el nostre programa i les nostres propostes s'ha de fer de manera continuada. Cal completar la lògica de les modernes campanyes electorals, que passen pels mitjans de comunicació de masses, amb els actes de proximitat i contacte directe amb la ciutadania, amb la qual cosa hi ha un risc real de fer més gran encara la distància entre ciutadania i classe política.

25

Des de Convergència ens comprometem a informar la ciutadania de les nostres propostes polítiques de manera continuada, i no només en períodes de campanya electoral. Això hauria de permetre arribar abans i millor al nostre electorat, amb un missatge i amb un clima menys distorsionats per la dinàmica
30 d'una campanya electoral.

La manera com sapiguem difondre el nostre discurs és també decisiva a l'hora de sumar nous electors per al nostre projecte de país. Davant d'això, ,

PONÈNCIA 4

Regeneració i qualitat democràtica

Convergència serà proactiva a l'hora de fer arribar l'oferta del partit als seus destinataris i a les seves destinatàries, i a aquest efecte posarà a disposició de les entitats, institucions, famílies i particulars del país representants seus (candidats i candidates i delegats i delegades electorals) amb plena llibertat per prendre les seves decisions, per a participar en actes i sessions d'explicació de les nostres propostes, deixant clar com es faran aquests.

La importància del llenguatge emprat és essencial per tal que el missatge arribi a l'electorat. És important, doncs, ser conscients d'aquest fet i tenir-lo en compte. Encara que sembli una cosa òbvia, si sabem explicar-nos adequadament i amb claredat haurem avançat molt per assolir aquest objectiu.

Convergència considera que les campanyes electorals han de ser la culminació de tota la tasca política i de relació amb els electors, desplegada al llarg de tota la legislatura, així durant les campanyes, ens centrarem en destacar aquells reptes més rellevants que s'hauran d'afrontar en els pròxims anys. Es tracta de concretar quines són les claus reals de la legislatura següent i quina és la posició del partit: per a què i per què es demana el vot.

Amb l'actual normativa, la demanda de vot només es pot fer durant els dies estrictament reconeguts com a campanya electoral. No obstant això, tots els partits han dissenyat campanyes anomenades pre-electorals, en què es fa exactament el mateix excepte demanar específicament el vot. També cal que no s'utilitzin les administracions de forma partidista, com per exemple elaborant campanyes institucionals que són campanyes electorals disfressades i finançades amb diner públic.

A partir d'aquí, s'entra en una mena de vigilància recíproca per tal de veure si algú s'excedeix i denunciar-lo davant la junta electoral. Aquestes accions desacrediten la política als ulls de la societat. En realitat, el problema de fons és que les bases del sistema electoral foren fixades durant la transició política, amb una societat i un estat que tot just aprenien el funcionament del

PONÈNCIA 4

Regeneració i qualitat democràtica

sistema democràtic. Segurament, és arribada l'hora de revisar aquestes bases per tal d'adaptar-les millor als condicionants i a les expectatives actuals. Aspectes com la durada de les campanyes, el sentit del dia de reflexió, la regulació de la difusió d'enquestes electorals, haurien de tenir plantejaments més actuals. En aquest sentit, cal pensar seriosament en l'eliminació de la jornada de reflexió. Igualment, caldria regular i obrir-se a les possibilitats que ofereixen les TIC en l'optimització de tot el procés electoral.

10 Durant el període electoral es fan públiques diverses enquestes sobre intenció i projecció de vot, les quals tot i no tenir cap control de qualitat en la seva elaboració influeixen de manera important en la creació d'opinió pública, per tant no s'haurien de publicar en període electoral com ja es fa en no pocs països de la Unió Europea.

15 De la mateixa manera, cal establir mecanismes que garanteixin la correcta metodologia i elaboració de les enquestes. En aquest sentit, cal que el Col·legi de Doctors i Llicenciats en Ciències Polítiques i Sociologia de Catalunya validi, emetent un certificat de qualitat, cadascuna de les enquestes que es fan públiques, publicitant l'existència o no en l'enquesta, del segell de qualitat del Col·legi.

25 Finalment, cal considerar que l'experiència de les campanyes electorals aporta lliçons que poden ser útils de cara al futur i que, en sintonia amb la voluntat de rendiment de comptes intern, la direcció de cada campanya electoral presentarà, abans del període electoral, la seva primera proposta al Consell Nacional, per tal de recollir aportacions prèviament a l'elaboració definitiva de la campanya; cal concretar abans de la propera comtessa electoral, en el Consell Nacional, quines seran aquestes mesures. I al mateix temps, possibilitar i afavorir que els nostres militants i simpatitzants puguin fer les seves aportacions econòmiques voluntàries, lliures i transparents per tal de reforçar i impulsar el nostre projecte polític, fent-lo arribar a més catalans i catalanes; la direcció de cada campanya presentarà a posteriori una avaluació detallada de cada campanya i els seus resultats, perquè els

PONÈNCIA 4

Regeneració i qualitat democràtica

consellers i conselleres nacionals puguin valorar-les i extreure'n conclusions de cara al futur.

3. El compromís amb la pròpia agenda

5

Com veiem és important que el partit faci pública i expliqui periòdicament la seva agenda a llarg termini i el discurs programàtic, per tal que es vegi cap a on s'està anant i com les accions a curt termini tenen a veure amb el progrés cap a l'horitzó desitjat. Si no es fa així, la ciutadania pot perdre de vista el quadre global i no entendre la nostra política del dia a dia (especialment quan aquesta s'argumenta com una finalitat en si mateixa, fins i tot en casos en què implica renúncies i cessions). Igualment, des de Convergència hem d'examinar regularment la coherència entre la nostra agenda a curt i a llarg termini.

10

15

Es necessiten missatges i solucions clares, concretes, entenedores i creïbles per fer front als nous reptes que la nostra societat actual té plantejats: globalització, noves bosses de pobresa, immigració, educació, activitat empresarial, seguretat, sostenibilitat, canvi climàtic, crisi econòmica, dèficits en infraestructures, finançament, desenvolupament i aplicació de l'Estatut, integració europea, integració europea, R+D, recerca de recursos energètics... La insuficiència de plantejaments innovadors en aquests terrenys més oberts genera dubtes entre la ciutadania sobre la utilitat de la política i, per tant, sobre l'interès en participar-hi. Per això, Convergència, amb el projecte de la Casa Gran del Catalanisme, ha de posar l'accent en la construcció d'estratègies polítiques respecte d'aquests temes, aplicables a Catalunya i la seva gent i adequades a cada moment i a la realitat territorial concreta.

20

25

30

Convergència, des del respecte dels seus valors fundacionals, ha d'estar atenta, doncs, a l'actualització del seu programa polític en funció de l'evolució de la societat. A més a més, d'acord amb la nostra ferma voluntat de lideratge del país i de la seva gent, no pot anar a remolc del ritme que marquin els altres partits, sinó que ha d'estar sempre preparada i amb discurs,

PONÈNCIA 4

Regeneració i qualitat democràtica

davant de qualsevol nova situació que es pugui anar presentant. La nostra missió és de lideratge.

5 Atenent a aquest criteri i essent conscients, com som, que un Govern només té sentit per a una nació en la mesura que és un instrument potent i útil per dur a terme el projecte de país, hem de tenir molt clar que el nostre no és un programa per a governar la Generalitat, sinó un projecte per a continuar construint Catalunya des de tots els fronts on sigui possible. Només des d'aquest autèntic convenciment i des d'aquest tipus d'acció política serem
10 capaços de guanyar credibilitat i d'evitar que les persones ens associïn a la lluita del poder pel poder.

Per tot plegat, és clau que Convergència consolidi i amplii els seus instruments de prospectiva, anàlisi i reflexió polítiques, instruments no supeditats a les
15 urgències de la política diària sinó orientats a les propostes de futur. En tota aquesta feina, prèvia elaboració per part del partit del programa electoral, s'han d'aprofitar les aportacions que poden fer els i les militants i/o simpatitzants experts en aquestes matèries, bé sigui directament, bé per mitjà d'àmbits sectorials i fundacions pròximes al partit. També s'ha d'estar
20 atents a les aportacions que es puguin fer des del món acadèmic, els sectors econòmics i els moviments socials, arribant a idees concretes sobre temes d'actualitat, mitjançant l'elaboració de discursos coherent que es materialitzin en propostes polítiques. Una eina que pot ser útil per tal d'aconseguir-ho és el de les conferències nacionals, de caràcter regular, on a l'inici de cada curs
25 polític, a través d'un acte públic, obert a la militància i a la societat civil, el nostre partit fixi i visualitzi de cara a la societat i als mitjans de comunicació, les seves prioritats polítiques, les seves idees força i propostes per al nou curs. Aquest és un format d'acte que aglutina tant reflexió-participació com difusió i publicitat del nostre projecte polític.

30

Convergència ha de ser capaç d'arribar a tota la ciutadania. Cal que l'acció sectorial sigui el vehicle que aglutini col·lectius o sensibilitats semblants o afins. Convergència mitjançant una sectorial a tal efecte, ha de donar acollida

PONÈNCIA 4

Regeneració i qualitat democràtica

a la nova ciutadania i treballar sectorialment i independent la aproximació dels nous catalans al principi que defensa Convergència, afegint als eixos de cultura, llengua i història els de pluralitat, diversitat i futur. S'estima el què es coneix i s'enriqueix amb les aportacions de tota la ciutadania.

5

4. Afavorir una cultura real del pacte

Convergència ha d'afavorir una cultura real del pacte i l'ha de practicar. No només entre formacions polítiques, sinó també entre aquestes i les organitzacions de la societat civil, des del respecte recíproc a l'autonomia de cada part. Convergència ha d'establir complicitats més estretes amb els grups socials, culturals, econòmics i polítics amb els quals compartim visions semblants del món i aspiracions de futur. Això pot aconseguir-se amb la creació d'òrgans i fòrums de debat institucionalitzats, des de l'autonomia de cada una de les parts i la cerca de sinergies. Convergència ha d'aprofitar més les eines que té per tal d'apropar-se a la societat, com ara les agrupacions locals. Aquestes estaran obertes als veïns del territori que representen, obrir fòrums de debat per a militants i no militants, periòdicament.

20 Partint de la base que, en democràcia, si no es té la majoria s'ha de pactar (i sovint també és bo fer-ho tot i tenir la majoria), i que tot pacte implica poc o molt una renúncia, es constata que hi ha dos tipus de pactes: aquells que es fan amb actors que "van en la mateixa direcció" (i per tant, la renúncia no impedeix que a través del pacte s'avanci cap a l'horitzó de Convergència), i aquells que es fan amb actors que no van en la mateixa direcció (nacional, de model social, etc). Convergència ha de prioritzar el primer tipus de pactes i, en qualsevol cas, no hauran de renunciar a les línies programàtiques i els eixos identitaris que ens han definit i ens defineixen.

30 L'acció dels polítics ha de ser transparent per no generar més desconfiança: evitant les crítiques constants al sistema, l'erosió del rival, la generació de dubtes genèrics sobre la solvència dels altres, s'aporten arguments perquè les persones passin d'ells de manera també genèrica, sense distincions. Per això,

PONÈNCIA 4

Regeneració i qualitat democràtica

des de Convergència s'ha d'incentivar el respecte per l'adversari i per les institucions. Les crítiques han de ser sempre a les propostes i a les accions i no pas a les persones o als partits com a tals. L'actuació dels i de les dirigents de Convergència ha de ser modèlica en aquest aspecte en demostrar que es pot
5 fer política sense caure sistemàticament en la desqualificació. Perquè la desqualificació té l'efecte boomerang, a curt termini, sobre qui la practica.

Avui, lamentablement, la visió que es dóna del pacte, base de la política i la democràcia, entre partits se centra en el repartiment del poder -sovint,
10 desplaçant la formació a qui l'electorat ha dipositat majoritàriament la seva confiança a les urnes. Aquest no és el pacte que reivindicuem. La cultura del pacte que reclamem és la voluntat de buscar proactivament punts d'acord per a construir el país en les seves diverses facetes i el compromís de mantenir i sostenir els acords subscrits.

15

En aquest punt, s'ha de destacar que les polítiques de pactes que practiquen determinats partits, més orientades a desbancar a aquella formació política que, tot i haver guanyat les eleccions, se la priva de formar govern, tot oferint alternatives poc cohesionades, posen en entredit la credibilitat de la política i
20 incentiven la desconfiança i la desafecció de la ciutadania. La ciutadania ha de sentir que, quan vota, està influint realment en el resultat final.

Cal també acabar amb el transfugisme. Cal modificar la llei electoral per preveure mecanismes que acabin amb el transfugisme, fent entendre que és
25 una estafa amb els electors. Convergència promourà la reforma de la llei electoral vigent per aconseguir l'elecció directa; fins aleshores promourem els canvis necessaris per aconseguir que les actes dels membres electes siguin propietat del partit i que els trànsfuges siguin automàticament expulsats. En tot cas, Convergència no pot pactar amb transfuges malgrat els avantatges
30 que se'n puguin obtenir. En conseqüència, Convergència haurà de contemplar ens els seus Estatuts com a "falta molt greu" el fet d'"esdevenir trànsfuga, o pactar amb trànsfuges per formar o canviar governs".

PONÈNCIA 4

Regeneració i qualitat democràtica

En un moment en que en l'espai públic predominen el recel i l'enfrontament, Convergència aportarà el seu tarannà constructiu i dialogant per a impulsar una nova cultura del pacte, tant a escala política com social, que permeti un funcionament eficaç de les institucions i un clima social de cooperació i entesa.

5. Proximitat dels càrrecs electes de Convergència

Ja hem vist anteriorment tot un seguit de circumstàncies que fan que la distància entre els polítics i la ciutadania sigui massa gran. La classe política ha de saber practicar les regles del joc col·lectives amb la flexibilitat que demana la constant innovació. Calen més polítics capaços de comunicar la voluntat de servei i de millora, oberts a adquirir nous coneixements i a incorporar noves visions per millorar el nostre entorn, preparats per gestionar un escenari en evolució, relacionant la capacitat creativa de la societat amb les institucions i organitzacions, i amb formació tècnica adient.

Els polítics han de poder donar exemple per mitjà de la seva vàlua personal i política. Han de ser gent que treballi des de la credibilitat, des de la coherència, amb visió compartida, amb tarannà dialogant, capaços de construir equips, capaços de crear complicitats i oferir horitzons de futur que han de reflectir el sentit i el sentir de la ciutadania. Així mateix han de tenir capacitat de visió, han de saber prioritzar l'interès públic i han de saber-se posar al lloc de la ciutadania. L'empatia que els polítics generen entre els electors i les electores és insuficient i cal trobar nous canals o formes de comunicació per tal de reforçar-la, especialment amb més presència en la societat civil.

La relació que tenen els càrrecs electes amb la militància és la que tenen amb la societat, per això als primers que han d'apropar-se és als militants per tal de conèixer les inquietuds de la societat.

PONÈNCIA 4

Regeneració i qualitat democràtica

Cal que tots els càrrecs electes de Convergència adoptin el codi deontològic des de la coherència i la honestat i assumeixin el programa electoral així com una actitud proactiva com a compromisos amb la ciutadania.

- 5 Els càrrecs electes (i més quan es percep una retribució adequada) es comprometran a un compromís institucional (dedicació prioritària), un compromís polític (respectant les decisions de Convergència a tots els nivells: locals, de federació i nacionals, per davant de posicionaments particulars), un compromís personal i d'actitud (tenir una actitud activa de propostes polítiques) i un compromís econòmic (d'aportació de quotes qualificades al partit, quan es percep una retribució adequada, també al món local).
- 10

Els càrrecs electes de Convergència estaran constantment en contacte amb les persones, amb el propòsit de consultar-la i escoltar-la. En aquesta línia apostem per l'extensió d'oficines parlamentàries i d'atenció municipal a tot el territori, per atendre i donar informació als ciutadans amb tots els mitjans de suport necessaris.

15

La societat actual és molt exigent i vol conèixer els seus representants de prop. Per tant és de vital importància que els càrrecs electes vagin a buscar el contacte directe amb la ciutadania per tal d'aconseguir més credibilitat, de forma continuada i no només en període electoral.

20

Els càrrecs electes han de tenir un bon i ampli coneixement de la societat i del territori que els envolta, cercant la complicitat necessària amb el teixit social.

25

Cal situar en l'agenda política aquelles qüestions que preocupen les persones. Això no significa fer allò que "volen" les persones en cada moment -prendre decisions segons les enquestes-, sinó abordar decididament aquells temes que generen interès o inquietud, donant-hi respostes pròpies, sense esquivar-ne les dificultats o incomoditats. Això també vol dir fer els esforços per a generar interès de les persones envers aquells temes que, a criteri de Convergència, siguin rellevants.

30

Incorporar en els diferents equips persones que vinguin dels diferents àmbits de la societat civil, eixampla el nostre projecte polític i el fa més pròxim a la ciutadania.

5

És important que tot càrrec públic de Convergència respongui davant de la ciutadania i la faci partícip del seu càrrec i del que aquest pot aportar al seu àmbit. Aquesta idea de proximitat ha d'anar lligada a l'obligació de retre comptes a la militància de les actuacions pròpies del càrrec públic. No podem oblidar que la militància és la base que ens permet continuar el projecte de partit i de govern.

10

Els càrrecs electes de Convergència hauran de presentar un informe de la seva actuació a l'assemblea de militants que correspongui: els caps de llista a l'assemblea local, els parlamentaris i les parlamentàries a l'assemblea de l'agrupació a què estiguin assignats. Aquest informe, que haurà de tenir una versió escrita la qual serà pública, i l'acta de l'assemblea hauran de ser remeses a la direcció del partit i, en el cas dels parlamentaris i de les parlamentàries, a la mesa del Consell Nacional. Aquest informe caldrà que tingui uns continguts mínims que permetin valorar la tasca duta a terme. I haurà de tenir una versió escrita.

15

20

Per últim, i no menys important, es crearà la figura del Defensor de l'Elector o bé l'Oficina d'Atenció a l'elector. Aquesta figura atindrà les peticions que els ciutadans i ciutadanes considerin que ha de fer als càrrecs electes així com atendre les reclamacions que la ciutadania consideri han de fer dels càrrecs electes. El "defensor" de l'elector també haurà de ser accessible via la web de Convergència. Per tal d'evitar que hi hagi persones que no tinguin accés a aquest servei, seria convenient que des de les seus del partit es facilités la seva utilització a les persones que ho sol·licitessin

25

30

Paral·lelament als supòsits anteriors, hem d'incentivar el contacte amb la ciutadania. Caldrà continuar pensant en mecanismes de contacte periòdic com

PONÈNCIA 4

Regeneració i qualitat democràtica

els que es posen en marxa durant les campanyes electorals, per tal de conèixer la situació de la ciutadania de manera més directa.

6. La utilització de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació (TIC)

5

La irrupció de les TIC a totes les esferes de la societat a finals del segle passat ha donat lloc a una gran transformació en el nostre model de comunicació. D'un model comunicatiu centralitzat i vertical, en el que era molt difícil participar i presentar el teu missatge de manera autònoma, s'ha passat a un model horitzontal de connexió i col·laboració en què són molts els emissors i els receptors d'aquests missatges. Aquesta gran transformació no només té efectes socials i econòmics, amb el temps aquesta nova forma de comunicació està tenint incidència en la vida política i el debat públic, fins al punt de configurar noves identitats polítiques, afectar el funcionament dels partits, i redefinir el paper dels actors polítics.

10

15

Les TIC constitueixen una gran oportunitat de millorar la relació i són una eina per establir un diàleg amb els ciutadans i ciutadanes -d'una banda- i amb els i les militants -de l'altra. Les TIC permeten a Convergència ser més transparent, explicar-se millor, sol·licitar l'opinió de les persones, implicar un gran nombre de persones en els debats polítics i obtenir la mobilització de militants i activistes (ciberactivistes), com demostren moltíssimes experiències de la Web 2.0 (wikipedia, youtube, flickr, facebook, twitter, etc.) en la mobilització i la comunicació política també a casa nostra.

20

25

Cal seguir donant un impuls a l'entorn virtual de Convergència creant un pla de comunicació digital integral que englobi tota l'activitat del partit a internet. En aquest sentit es fa necessari impulsar la creació d'una agrupació digital de ciberactivistes i blocaires sense estructura territorial però dependent d'una sectorial específica de noves tecnologies. L'objectiu seria canalitzar correctament i obtenir la mobilització dels militants i ciberactivistes fent-los participar d'aquestes noves formes de comunicació política dotant-los dels instruments necessaris per a fer-ho possible, així com també potenciar la

30

PONÈNCIA 4

Regeneració i qualitat democràtica

presència dels nostres càrrecs electes al web i la seva relació activa per tots els mitjans possibles amb els ciutadans.

5 Essent així, cal seguir donant un impuls a l'entorn virtual de Convergència que configuren els llocs web del partit, els blocs, les llistes de distribució, etc. Cal entendre aquest entorn virtual a nivell extern com la gran interfície de contacte amb el país i els municipis (de doble direcció: que permeti rebre i respondre les demandes que s'hi adrecin), i a nivell intern com la gran agrupació/casal comú de tots els i les militants i simpatitzants que fan vida a
10 la xarxa. En conseqüència, caldria repensar també com s'haurien de gestionar aquests espais i eines: per exemple, és el moment d'introduir, al costat del webmaster, equips de militants experts en dinamització a la xarxa.

Aquestes eines de dinamització de xarxes socials no són un fet merament
15 virtual sinó que responen a l'estructura de la societat mateixa. Al contrari de la televisió que sovint genera un efecte contradictori pel que fa a la participació política, internet és un canal de participació i de connectivitat tant social com política. La Web 2.0 permet transcendir els límits del consum d'informació passiu i convertir la xarxa en una plataforma de comunicació
20 col·lectiva. El potencial polític d'aquestes xarxes socials és enorme, ja sigui a través de campanyes espontànies de suport o de rebuig a determinades propostes, o de nous fòrums per a la deliberació d'assumptes que veritablement preocupen els ciutadans on, a través de la seva participació, es busquen solucions col·lectives als problemes socials.

25 Tanmateix, aquest ús d'internet cal que s'estengui a tots els àmbits del partit, de manera que tots els territoris disposin d'aquests espais de manera coordinada on s'hi pugui accedir a les activitats del partit en aquell àmbit i on es pugui fer partícip a la ciutadania del que es fa des de Convergència. És
30 important que no només es pensi en els espais web en període electoral, sinó que l'ús de les TIC sigui una eina de transmissió permanent del nostre ideari i sigui un mecanisme més d'aproximació a la ciutadania.

PONÈNCIA 4

Regeneració i qualitat democràtica

També seria convenient mantenir constantment actualitzats tots els webs de Convergència, inclosos els municipals, des dels respectius territoris. En aquest sentit es proposa que les convocatòries d'assemblees locals, comarcals i ensems siguin convocades per correu electrònic. Aquelles persones que ho
5 desitgin expressament podran continuar rebent convocatòries per correu tradicional.

A la vegada, cada cop més s'està estenent i cal incentivar la creació de blocs de càrrecs electes, fet que ens permet conèixer més de primera mà el que
10 pensa un polític, a la vegada que es converteix en una eina més de comunicació del nostre missatge. Convergència ha d'utilitzar les TIC per a enfortir la democràcia i la vitalitat interna: donar la veu als i a les militants, conèixer millor les persones que componen el partit, realitzar consultes periòdiques, deixar espai per als debats, etc. Per tant és important que des
15 del partit es fomenti aquesta pràctica i s'incentivi l'ús de les noves tecnologies des de tots els àmbits sectorials i territorials, sense descurar el contacte i la comunicació amb aquelles persones que no disposen d'aquests mitjans i no participen de la cultura digital.

Caldrà adequar l'estructura dels webs de Convergència per facilitar l'accés a
20 tot tipus d'informació i activitats parlamentàries a tots els militants i simpatitzants mitjançant la implantació de les noves tecnologies. Aquestes actuacions ens ajudaran a forjar una relació directa entre els nostres polítics i el conjunt de la ciutadania. En aquest sentit, des de la direcció del partit, es
25 vetllarà per garantir la formació i l'accés a recursos informàtics actualitzats a la militància.

També és important emprar les TIC per a enfortir i agilitar la comunicació entre els càrrecs electes, així com entre els grups municipals. Per tant
30 l'aportació dels càrrecs electes i representants del partit seran el fil conductor. Explicant, sense intermediaris, les accions polítiques que realitzin amb un petit argumentari en què s'expliqui de manera clara perquè l'acció o la decisió presa és necessària o convenient. Convergència doncs, ha de ser

PONÈNCIA 4

Regeneració i qualitat democràtica

proactiva en la generació de xarxes de comunicació i d'intercanvi d'experiències entre els càrrecs electes, per tal de millorar l'eficàcia en l'acció política.

5 C. EL FUNCIONAMENT DEL PARTIT

10 No hi ha democràcia sense partits. Per això, a l'hora de considerar els mitjans per a revertir la desafecció política, s'ha d'entrar necessàriament en el funcionament dels partits, tant en els seus aspectes interns com de relació amb la societat. Una primera constatació, doncs, és que no es pot pretendre incrementar la qualitat de la democràcia a la nostra societat sense incrementar la qualitat de la democràcia interna dels partits. Sembla una obvietat, però convé recordar-la.

15 Tot i que els partits polítics juguen un paper important en la representació dels interessos de la ciutadania, hi ha una sensació creixent que els partits són els causants de la desafecció política actual, i cal tenir en compte que els mateixos partits no han estat capaços d'adaptar-se a molts dels canvis socials que hem viscut a les darreres dècades. De tota manera encara ningú no ha trobat una manera d'organitzar la democràcia sense els partits. Ningú no ha trobat unes institucions alternatives creïbles.

25 Malgrat la divisió d'opinions sobre el funcionament òptim dels partits polítics, hi ha una tendència creixent a identificar-los com a organitzacions tancades, poc transparents i poc atractives com per a afiliar-s'hi. Sobre la possibilitat de millorar aquesta percepció s'indica la necessitat de garantir una major implicació de la militància i la ciutadania en la presa d'algunes decisions, que els partits siguin capaços d'escoltar les demandes de la societat i que posin més èmfasi en l'explicació pública dels valors que els mouen a fer política.

30

Aquí la reflexió es fa pensant en Convergència. En primer lloc, perquè és el nostre partit, però també -i de manera destacada- perquè és una peça fonamental en el sistema polític de Catalunya i, per tant, tot allò que ajudi a

PONÈNCIA 4

Regeneració i qualitat democràtica

fer de Convergència un partit millor redundarà en benefici del conjunt del país.

5 Convergència ha de ser la casa gran del catalanisme i, per tant, ha de saber
acollir i acomodar diferents sensibilitats polítiques. Al mateix temps, ha de
garantir que aquesta pluralitat interna influeixi en l'orientació del partit. Per
això, Convergència ha de respectar l'expressió lliure d'aquestes sensibilitats i
ha d'estimular la seva participació oberta en els processos decisionals La força
de Convergència no és que tothom pensi acríticament igual sinó que pugui
10 mostrar al país la seva capacitat d'aglutinar i posar d'acord gent de
sensibilitats diverses. La força de Convergència s'origina en aquesta capacitat
de sumar voluntats i d'integrar expectatives a través de l'exercici de la
democràcia interna. Això no vol dir que estigui mancada d'ideologia, que en
els seus orígens va ser la social democràtica, sinó que Convergència sempre
15 tendirà a resoldre els problemes públics en funció dels interessos i
circumstàncies de la majoria. Tenim clar que aquest és el tret definitori de
Convergència des de la seva fundació, hem de ser capaços de transmetre-ho.
Convergència no pot renunciar als seus valors i principis, en funció d'acords o
pactes parlamentaris, de govern o de federació.

20

Igualment, Convergència és l'espai primer en què s'han de practicar els valors
democràtics que reivindicuem per al conjunt de la societat.

Convergència ha de reafirmar-se com la primera força municipalista de
25 Catalunya; aquest actiu, resultat de la bona feina feta arreu del territori i de
la implicació dels militants, ha de reflectir-se de manera clara en les
estructures organitzatives del partit. Hem de trobar fórmules que permetin
una major presència del territori a la direcció, així com una major
descentralització que aprofiti l'experiència de tots els militants del país. En
30 aquest sentit, seria interessant treballar en nous sistemes d'elecció de cara als
propers congressos, que permetin escollir al territori -i les sectorials- els seus
representants i dirigents pels propers quatre anys abans de la celebració del

PONÈNCIA 4

Regeneració i qualitat democràtica

Congrés, de manera que es construeixi el nou projecte des del territori fins a la direcció.

1. El paper de la militància

5

Tots sabem que la militància és diversa i heterogènia a tot arreu. Hi ha militants molt mobilitzats, altres que participen poc (com a molt van als

mítings en campanya electoral) i alguns que es limiten a anar a votar fidelment i prou. Hem de trobar mecanismes per tal que la militància pugui participar des del primer dia que entra a formar part de la família convergent.

És cert que es fan esforços des del partit per fer trobades d'acolliment però després molts cops no tenen continuïtat o no sabem trobar l'encaix de cada persona en l'estructura del partit. Cal doncs, una activació potent de les estructures del partit que permetin la participació de la militància en cadascuna d'elles. Aquesta activació ha de permetre tant que la informació que té el partit de cadascuna de les àrees arribi al militant, com que la militància aportï idees programàtiques i d'actualització a la realitat canviant, això com possibles solucions a problemes reals detectats en el dia a dia.

Cada militant ha de ser clau per al partit i per tant s'ha de sentir útil i important. No podem tenir militants que al final potser ells mateixos se sentin desafectats del propi partit. Això significa que des de totes les àrees del partit s'han de generar contínuament propostes que activin la militància. També cal fomentar la igualtat entre tots els i les militants. La militància ha de sentir-se integrada dins la campanya electoral i del servei cívic d'interventors.

La militància de Convergència ha de tenir accés de primera mà a la informació; tots ells són referents en el seu entorn, i cal que coneguin amb prou temps els fets rellevants i les decisions importants, de manera que puguin ser els transmissors directes de la informació. En aquest sentit, hem de reforçar les estructures de comunicació interna ja existents, fent arribar a tots

PONÈNCIA 4

Regeneració i qualitat democràtica

els militants amb prou antelació els argumentaris, els butlletins i fins i tot les notes de premsa que s'envien als mitjans de comunicació. No pot ser que la militància o els consellers nacionals s'assabentin de la política del partit a través dels mitjans de comunicació.

5

La militància ha de ser escoltada creant els mecanismes necessaris perquè els militants puguin aportar idees. D'altra banda Convergència ha d'aprofitar el capital humà que té en la militància, la seva formació i l'experiència professional.

10

Convergència ha d'apostar per aplicar mesures pràctiques en el seu funcionament intern perquè també des d'aquest àmbit es lluiti contra la desafecció política. Al capdavant, el major risc perquè aquesta es consolidi és que arribi també a la militància dels partits en relació amb la seva organització.

15

Però a més de ser actiu també ha de sentir que participa de les decisions del partit. Per aquest motiu s'hauria d'establir un sistema de consulta que vagi més enllà de les estructures jerarquitzades existents. Una idea podria ser que des de l'àrea de participació es fessin contínuament preguntes i consultes i que evidentment després es tingui present el resultat de les consultes. La nostra militància és molt diversa i transversal i per tant representa molt bé l'opinió del o de la ciutadana que viu a Catalunya. Per aquest motiu la seva opinió i participació pot ser un termòmetre del que pensa la societat en general.

20

25

En aquest sentit, el Consell Nacional aprovarà, dins dels tres primers mesos després de la seva constitució, un reglament que estableixi el mecanisme per a fer aquest tipus de consultes, que haurà d'incloure temes a consultar, grau de vinculació i mecanismes de votació. A més, la direcció de Convergència haurà de fer consultes internes a la militància en aquells assumptes de vital transcendència política, concretament amb posicionaments del partit respecta a les reformes institucionals, estatutàries, constitucionals i de tractats de la

30

PONÈNCIA 4

Regeneració i qualitat democràtica

Unió Europea que afectin substancialment el nucli de la sobirania de Catalunya i les seves institucions. La consulta es farà a tota la militància a través d'assemblees comarcals extraordinàries convocades en un mateix dia. El vot serà secret i el resultat serà tingut present. En el cas de Barcelona ciutat la votació es farà a les seus de les agrupacions de districte.

A banda de les consultes, és de la màxima importància l'obertura del partit als seus militants. Una bona manera de contribuir a un sentiment d'integració i participació, seria crear grups de treball sobre diferents àmbits i permetre la participació/col·laboració dels militants que ho desitgin i tenir en compte les seves aportacions i opinions.

La militància participativa, que és la que motiva les persones en general, tindrà més mitjans per desenvolupar el seu paper envers la resta de la societat. Un paper important i preferent de la militància és ajudar a convèncer els indecisos. Està clar que són aquests indecisos els que s'han d'anar a buscar, per això cal que la militància disposi de formació i d'arguments polítics clars, entenedors i fàcils de comunicar. Caldria un mecanisme ràpid i àgil que permetés comunicar aquestes idees-força a la militància.

Cal un contacte i un intercanvi d'informació permanents amb la militància. No calen grans accions, ni gaire pressupost, és qüestió de tenir idees originals i trencar aquesta immobilitat que molts militants percebem. Calen moltes més trobades informals amb dirigents i un programa d'activitats on tothom trobi el seu encaix i que creï sinergies entre direcció i militància per continuar creant la implicació de tothom en una gran família convergent, així com una millor coordinació entre les estructures locals, comarcals, de federació i centrals.

Els electes incrementaran i tindran un millor contacte amb la militància però també amb la societat, evitant les relacions endogàmiques. També serà important crear incentius pels militants actius i en aquest sentit Convergència primarà l'esforç i la dedicació per a promocionar els militants que mostrin interès i capacitat. Hem de retre homenatge a la nostra militància.

En aquest sentit tothom ha de sentir que el seu temps i el seu bagatge tenen la mida justa que necessita Convergència. Cada un de nosaltres ha de tenir un lloc en l'organització. És responsabilitat del partit i de tots els seus estaments
5 dissenyar i dimensionar les tasques conforme a les possibilitats dels seus militants trobant encaix a tots els perfils.

En aquesta línia i com a mitjà de fidelització, trobada i per animar a fer nous militants, periòdicament farem trobades festives amb tots els interventors,
10 militants, simpatitzants i càrrecs electes. Els actes de cohesió identifiquen a militants i simpatitzants amb el projecte i ajuden a fer-ne de nous.

Hem de saber arribar i engrescar a les persones, per tal que s'adonin de la importància que té la seva implicació en els processos decisoris de
15 funcionament del nostre país i, per això, els partits som una eina de participació però en cap cas els partits han de ser una eina per treure un benefici propi.

Els Consellers Nacionals, com a representants de la militància, han de debatre
20 en el seu territori els temes que es tracten en cada convocatòria (abans que es faci cada CN), i així defensar l'opinió de les persones a qui representen, i després han d'informar-los del resultat.

D'altra banda, cal dotar al Defensor o Defensora del Militant, figura que haurà
25 d'estar definida, amb drets i deures, en els estatuts del partit, de les eines i els recursos necessaris per a estar més amb contacte amb la nostra gent. Constatem també que hem d'establir sistemes d'enquadrament més variats i atractius per a la nostra militància. El defensor o defensora del militant també hauria de mantenir reunions amb militants per iniciativa pròpia i iniciar
30 informes d'ofici sobre el que trobi reprovable.

2. El paper de la direcció

El paper de la direcció és clau per al funcionament del partit. Aquí no volem dir com hauria de ser l'estructura de la direcció, ja que això correspon a la ponència d'organització però sí que creiem necessari parlar com a mínim d'uns criteris bàsics que haurien de marcar la direcció del partit.

En primer lloc la direcció ha de ser representativa de la base del partit i per tant ha de ser plenament representativa en la seva vessant territorial, sectorial, generacional, sociològica i també en la seva vessant de gènere. En qualsevol cas, allò que ha de prevaler a Convergència per a l'elecció dels seus càrrecs interns és el mèrit i la vàlua personal.

La direcció ha de ser molt propera a la militància. No poden existir barreres. Tothom s'ha de sentir escoltat o atès per un o una dirigent del partit. La direcció es deu a la militància i, per tant, està al seu servei, i no a l'inrevés. Cal pensar inclús en sistemes d'avaluació i millora, per a garantir aquesta proximitat i aquesta actitud.

La direcció també ha d'intervenir decididament davant de possibles injustícies o fraus que es puguin donar. Dirigir també és saber exercir l'autoritat. Ha de ser important resoldre qualsevol petit conflicte i cal considerar la utilització de mecanismes correctors que, des d'instàncies superiors, permetin canalitzar i resoldre els problemes. Els Estatuts del nostre partit, regulen un mecanisme que, hauria de ser més conegut i utilitzat per la militància en cas de conflictes; aquest mecanisme és la Comissió d'Arbitratge, Mediació i Disciplina i Incompatibilitats que, amb un dictamen independent i basant-se només en les regles dels nostres estatuts i de l'equitat, hauria de poder solventar els conflictes entre militants o entre militants i algun membre determinat de qualsevol òrgan del partit. Fer les coses ben fetes, també dins el nostre partit, farà que el o la militant, senti que els seus drets i reivindicacions són correctament canalitzats per la organització a la que pertany, i per tant, és un altre mecanisme per combatre eficaçment la desafecció de la militància al

PONÈNCIA 4

Regeneració i qualitat democràtica

mateix temps que s'imposa el deure de transparència, i per aquest motiu s'ha de controlar i establir els mecanismes necessaris per tal d'assegurar que es convoqui amb periodicitat que s'estableixi a la primera sessió constitutiva.

- 5 La dedicació a la feina que es fa és bàsica. S'ha de fer la feina ben feta i per aquest motiu des de Convergència s'han d'instaurar els mecanismes d'avaluació d'incompatibilitats pertinents, fixant un màxim de càrrecs que pot tenir una persona per a cada nivell de responsabilitat.
- 10 La direcció del nostre partit a més d'assumir les responsabilitats que li pertoquen envers la seva militància i la societat catalana, aposta per un concepte ampli de lideratge, on sigui possible la convivència de la figura del líder que encapçala el partit, amb la inclusió en els àmbits de decisió del partit, de persones líders dins dels seus camps d'influència respectius:
- 15 territorial o sectorial. Aquest concepte de lideratge en sentit ampli, s'adreça a donar resposta per part dels partits polítics, a una demanda de la societat, on es reclama la necessitat de lideratges que pensin i imaginin radicalment la manera de fer política (avançar-se als esdeveniments), que treballin en un marc de transparència, equitat, imparcialitat i de rendició de comptes
- 20 periòdic, a més de la importància de mantenir un alt grau d'autoexigència ètica.

Cal entendre que la fórmula de lideratge actual aplicada a la gestió pública, exigeix cada vegada més, un lideratge distribuït i relacional, quotidià i

25 modest. El líder ha de posseir sinceritat, autenticitat, tenir com a eix de la seva feina la il·lusió, ser conscient que treballa en un projecte compartit per la militància i la societat, però també la força i capacitat de produir canvi: ara la societat ens demana un tipus de lideratge no heroic.

30 El lideratge s'ha d'exercir a partir d'uns valors comuns, d'uns objectius que puguin assolir complicitat amb les persones. Aquest nou concepte de lideratge, i la voluntat de treballar per a assolir una regeneració democràtica

PONÈNCIA 4

Regeneració i qualitat democràtica

exemplar, són els pilars per a guanyar l'enfrontament amb la desafecció política.

- 5 Els nous lideratges demanen que aquests tinguin dins seu una intel·ligència emocional molt desenvolupada, que faciliti tenir complicitats amb la realitat interna del partit, així com amb la realitat externa que representa la societat, per a poder aconseguir una proposta política d'acord amb les demandes socials existents.
- 10 En conjunt la direcció del partit al voltant dels seus lideratges, ha d'intentar assolir una organització amb capacitat de canvi, fugint d'àrees de gestió estanques, no sent aquesta ni una tasca fàcil ni de poca intensitat al contrari, d'aquí que la trajectòria dels líders ha de ser en primer lloc liderar-se a si mateixos per a que posteriorment, poder portar a terme dins de la seva
- 15 organització i a la societat, una tasca d'empatia, entenent que la seva feina té sentit, si arriba a tenir una relació propera i sincera amb l'organització i la societat.

3. Mecanismes per al seguiment dels acords congressuals

20

El punt àlgid d'aquest procés d'acord són els congressos del partit. Aquests en determinen l'orientació política. Per aquest motiu, les seves ponències han de ser el referent constant de l'acció de Convergència i se n'han d'acatar les conclusions. Certament, l'acceleració de la vida política empeny, sovint, a

25 oblidar aquests elements més ideològics.

- Per això, Convergència ha de reforçar els mecanismes per a vetllar pel compliment dels acords dels seus Congressos. Per aquest motiu en el marc del primer Consell Nacional després del Congrés s'escollirà la Comissió de
- 30 seguiment dels acords congressuals que estarà formada per una persona de cada federació, la presidència de la qual serà incompatible amb altres càrrecs dins de l'organització.

PONÈNCIA 4

Regeneració i qualitat democràtica

Farem un millor seguiment dels òrgans del partit que es creen després de cada congrés; els hem de donar a conèixer a tota la militància de manera activa, i vetllarem perquè es reunixin amb la periodicitat requerida per al desenvolupament de les seves funcions.

5

En aquesta mateixa línia, el Consell Nacional, en tant que màxim òrgan de representació de la militància entre congressos, ha d'incrementar el seu rol polític i ha de poder fixar les estratègies bàsiques del partit a proposta de la seva direcció. Així, haurà de ser habitual que el Consell Nacional es pronunciï, mitjançant el vot dels seus membres, sobre propostes polítiques concretes, i aquests acords han de ser vinculants.

10

Per a reforçar aquest rol del Consell Nacional, es planteja la conveniència que, de manera regular, en la seva primera sessió de cada curs polític, es constituís en Conferència Nacional i aprovés un document d'orientació política general, que ajudés a definir les línies mestres de l'estratègia de Convergència durant els mesos següents. Així, el Consell Nacional haurà d'aprovar el reglament per a la celebració ordinària d'aquestes Conferències Nacionals anuals. En qualsevol cas, els acords específics del Consell Nacional han de continuar essent vinculants i no pas orientatius.

15

20

4. La confecció de llistes electorals

D'altra banda, les llistes electorals -a tots els nivells, inclòs el municipal-, a més de la representació dels diferents sectors, han de ser el reflex de la voluntat i la pluralitat de la militància i de la societat. En aquest sentit, amb l'aprovació de l'actual "Reglament bàsic d'eleccions" ja s'ha avançat en aquesta línia atès que s'hi fixen les bases per potenciar els mecanismes de participació democràtica dels i de les militants en els processos electorals així com els mecanismes per assegurar la igualtat d'oportunitats de tots els i les militants que desitgin aspirar a càrrecs interns o a representar el partit en les conteses electorals, de manera que, respectant els requisits legals, hi primin sobre altres consideracions els mèrits i el grau de confiança de la militància. A

25

30

PONÈNCIA 4

Regeneració i qualitat democràtica

més d'una àmplia difusió interna de l'esmentat reglament, que ha d'estar a disposició de la militància, seria important explorar noves mesures per simplificar alguns procediments com per exemple que les assemblees serveixin més per prendre decisions que per fer propostes. Així, el partit respectarà la

5 legitimació de les decisions preses per les assemblees locals, evitant la designació de llistes municipals que desvirtuïn els acords assemblearis. En el cas de les eleccions parlamentàries les ternes escollides per les assemblees de les agrupacions comarcals i de districte han de ser respectades quant als noms i el seu ordre d'elecció.

10

Tot i que els nostres càrrecs públics d'elecció o de designació i els càrrecs interns demostren i han demostrat sempre un compromís de dedicació, de defensa i compliment dels valors ètics que requereix l'exercici de la política, s'elaborarà un codi deontològic que tots els càrrecs es comprometran a

15 respectar, per tal de poder mostrar, de manera encara més explícita, el nostre compromís amb la societat. Aquest codi es presentarà i divulgarà públicament i, des del partit, es serà extraordinàriament rigorós en l'exigència del seu compliment. En aquesta mateixa línia, el partit és el primer interessat que els seus càrrecs públics compleixin amb els seus compromisos electorals i així

20 vetllar perquè els candidats i candidates tinguin un full de serveis exemplar en aquest aspecte.

De la mateixa manera, els càrrecs electes de Convergència podran utilitzar qualsevol fórmula legal de jurament en la pressa de possessió d'un càrrec

25 públic, entenent que aquest és un acte individual que no té cap conseqüència pràctica sobre el partit.

Encara que els càrrecs electes ho són en la mesura que s'han presentat a través de determinades sigles, s'ha de reivindicar i de facilitar la seva

30 activitat individual, sempre dins del projecte que representa Convergència. En aquest sentit, segurament convindria regular de forma més clara la disciplina de vot per tal de permetre que en determinats temes, per motius de consciència, estigui justificada l'expressió de posicions personals; en general

PONÈNCIA 4

Regeneració i qualitat democràtica

però s'han de fer complir els acords del grup -tant als membres de Convergència com als de les coalicions i/o partits federats i els independents- un cop s'hagi produït un debat plural intern i s'hagi pres una determinada posició.

5

Convergència redactarà durant el proper any el codi deontològic dels seus càrrecs electes. Aquest codi deontològic haurà de ser aprovat pel Consell Nacional. Una vegada aprovat serà d'obligat compliment definirem també quines són les conseqüències de no fer-ho.

10

En aquest codi hi haurà un compromís explícit de tots els càrrecs electes de mantenir-se dins del grup de Convergència respectant les seves normes de funcionament i el seu programa electoral mentre conservin l'acta de representació.

15

El codi deontològic ha de recollir les actituds que han marcat la història de Convergència i que no es pot deixar que qüestionin el comportament de cap dels seus membres. Convergència és un partit obert i plural i, al mateix temps, té una estructura orgànica que ha de ser respectada per la seva militància.

20

5. Drets i deures dels càrrecs electes

L'estatut dels representants polítics de la ciutadania hauria d'assegurar el lliure exercici del seu mandat i contemplar l'adequada compensació econòmica. Alguns principis essencials en el capítol de drets i deures dels càrrecs electes són:

25

- La transparència, aplicada tant als aspectes patrimonials personals com al rendiment de comptes de l'exercici de la seva funció.
- L'austeritat en la gestió dels recursos públics.
- L'ètica en les relacions amb les administracions, les entitats, les empreses i la ciutadania.

30

PONÈNCIA 4

Regeneració i qualitat democràtica

- Un règim d'incompatibilitats que garanteixi la independència, que eviti la simultaneïtat de càrrecs més enllà de la possibilitat real d'exercir-los amb la dedicació adequada i sense conflicte d'interessos. També s'ha de definir en relació a càrrecs organitzatius de primer nivell de la societat civil.

5

Convergència es compromet a treballar, des de les diverses instàncies, per assolir aquests propòsits. Sens dubte, una regulació legislativa efectiva contribuirà a la dignificació de l'activitat política.

10

6. Obrir el partit a la societat.

En el marc de l'acció sectorial, es treballarà transversalment entre d'altres aspectes en:

15

- La incorporació de la immigració al projecte de construcció nacional de Catalunya.
- La relació amb entitats esportives, culturals i de lleure del nostre país, tot establint vincles de col·laboració.
- Establir camins de participació activa de la dona amb la finalitat d'aconseguir la plena igualtat en els àmbits socials, laborals, empresarials, etc.
- Crear vincles de participació de tots els sectors socials catalans en defensa del interessos globals del país.

25

- Obrir camins de diàleg i participació amb totes les confessionalitats, amb la finalitat de trametre els millors valors de la societat catalana.
- Fomentar la tolerància vers diferents tipus de orientacions afectives.
- Obrir camins de participació i integració a col·lectius tradicionalment exclosos social i econòmicament, tals com: minories ètniques, col·lectius desfavorits, vidues i vidus, persones amb escassos recursos econòmics, tercera edat.

30

PONÈNCIA 4

Regeneració i qualitat democràtica

Les idees exposades en aquest punt s'han de veure reflectides en les normes de funcionament de Convergència

D. EL PAPER DE LES INSTITUCIONS

5

La desafecció política també deriva de la insatisfacció sobre el funcionament de les administracions, per la sensació d'ineficàcia, d'impotència o de desinterès per a resoldre els problemes de les persones. Convergència, tant si està al govern com si està a l'oposició, donarà resposta a aquests dèficits.

10

La reacció pendular, consistent a voler convertir l'acció de govern en una mera tasca de gestió d'aquestes qüestions, tampoc no resol la desafecció, sinó que, fins i tot, pot agreujar-la. L'acció de govern ha de servir per a resoldre aquests problemes, per a gestionar les responsabilitats quotidianes de les administracions públiques, però no pot quedar-se a aquest nivell. L'acció política representa un valor imprescindible a l'hora de governar, i és justament la definició i el compromís amb aquest valor, l'únic factor que pot aconseguir que les persones realment s'interessin i s'impliquin en la política.

15

20

En el cas de Convergència, la base principal d'aquesta acció política ha estat, en essència, la defensa de la identitat nacional, no pas com una mera abstracció, sinó traduïda a la pràctica del govern, de l'economia, de la cultura, de l'educació i dels serveis. Aquest continua essent el valor de Convergència, per bé que cal actualitzar la seva plasmació en propostes polítiques clares i concises en resposta als canvis que s'han esdevingut i s'esdevenen al nostre país i al món.

25

30

Revitalitzar la vida parlamentària davant de l'exercici de govern, així com potenciar i respectar les decisions del Parlament i dels plenaris municipals, són elements que també poden contribuir de manera decisiva a la millora de la qualitat de la nostra democràcia i que, en canvi, la desgasten quan no es duen a terme.

1. Mecanismes d'avaluació de programes electorals

Hem de ser capaços també de crear i garantir eines de control sobre l'acció política. S'ha de seguir de manera seriosa i independent el compliment dels compromisos electorals contrets per part dels partits polítics, així com el compliment dels programes i propostes de Govern solemnement presentats en seu parlamentària.

Igualment, s'ha de fer un seguiment seriós del compliment o no de les resolucions, i altres figures parlamentàries, aprovades pels respectius parlaments o plens municipals. L'incompliment sistemàtic d'aquestes resolucions contribueix a l'allunyament de la societat de la política.

Considerant la necessitat que es compleixi amb els programes que han rebut l'oportú suport parlamentari, convindria posar en marxa a Catalunya, com ja tenen altres països, un organisme parlamentari amb la funció d'avaluar i emetre dictàmens sobre el grau real de compliment dels esmentats programes electorals i de govern i publicar-los i fer-ne difusió pública utilitzant els mitjans de comunicació.

En la mateixa línia proposem la instauració d'un debat al final de la legislatura i un altre a mitja legislatura on es revisin els compromisos electorals i els programes amb què es presentaven els partits a les eleccions i entre tots se'n pugui avaluar el grau de compliment i fer públiques les conclusions.

2. Foment de la transparència i rendiment de comptes

Qualsevol forma de corrupció perjudica el conjunt de la ciutadania i ocasiona un greu deteriorament en el funcionament de les institucions i provoca l'allunyament de la ciutadania de la classe política. Cal que els partits polítics i els seus i les seves representants treballin activament per fomentar la transparència i el rendiment de comptes davant de la ciutadania.

PONÈNCIA 4

Regeneració i qualitat democràtica

Les diferents sindicatures, el Síndic de Greuges i la Sindicatura de Comptes, i la futura *Oficina per a l'impuls i l'aplicació de la transparència i les bones pràctiques al sector públic català*, en el si de la Sindicatura de Comptes, han de ser els instruments que vetllin per la transparència, el rendiment de
5 comptes i l'equitat en l'exercici de les responsabilitats públiques. Si féssim una breu comparativa internacional veuríem que en el món conviuen diferents models de control de l'activitat i dels fons públics. A casa nostra trobem les anomenades "comissions d'investigació parlamentàries". Aquestes comissions han comptat molt poques vegades amb els efectes esperats. És a dir, en
10 comptades ocasions les comissions d'investigació parlamentàries han tingut alguna contribució a la transparència i a la millora del sistema polític. Cal millorar la imatge i l'eficàcia d'aquestes comissions en seu parlamentària.

Convergència farà bandera de la lluita contra la corrupció, i per això ens
15 ratifiquem en la nostra voluntat de transparència i de rigor en la persecució de les accions il·lícites. Sovint, s'ha volgut relacionar la corrupció amb el finançament dels partits polítics. L'actual finançament dels partits polítics, clarament insuficient, no permet un correcte desenvolupament de les activitats d'aquests, aspecte bàsic per a garantir el bon funcionament i
20 sostenibilitat del sistema democràtic, per aquest motiu cal abordar, sense complexos, la reforma de la Llei de finançament dels partits polítics, per tal de garantir el finançament suficient als partits polítics per al seu correcte desenvolupament.

25 El rendiment de comptes ha de ser un exercici actiu tant per part de les institucions com dels partits polítics. No pas un cop quan vénen eleccions, sinó de forma regular i clara. Un rigorós rendiment de comptes ha d'esdevenir una marca de la casa; una marca que ens arribi a identificar com a partit davant de la societat. Es tracta de considerar el programa amb què ens hem presentat
30 a les eleccions com un compromís ferm que hem de complir. Aquest tipus de balanç transmet a la societat una sensació de serietat, de transparència, de responsabilitat, de rigor. En definitiva fa que sigui valorada la tasca política i, alhora, valora al ciutadà com a element important: se'l té en compte.

La figura del síndic de greuges o els seus equivalents a tots els nivells de l'administració, tant local com nacional, s'ha de reforçar. Aquestes institucions han de comptar amb els mitjans necessaris per al desenvolupament de la seva activitat, i revestir la seva feina de la litúrgia necessària perquè es percebi la solemnitat i el compliment dels seus dictàmens. Han de ser actors decisius en l'aprofundiment dels principis democràtics i el compliment dels mandats i deures de l'administració. Així mateix, hem de reforçar el paper institucional dels síndics locals, tot reconeixent la seva tasca de proximitat a la ciutadania.

Cal garantir un accés real a la informació i donar visibilitat a la tasca de les diferents sindicatures -especialment la de greuges. Per garantir la independència dels seus membres es podria estudiar la possibilitat d'una elecció directa dels síndics per part dels ciutadans i ciutadanes per enfortir la seva legitimitat i allunyar aquestes institucions del joc polític partidista.

Els mecanismes interns de les administracions públiques d'atenció a les queixes i la demanda d'informació per part dels ciutadans haurien d'existir sempre i complir uns mínims de qualitat i eficàcia. Aquest procediment hauria de simplificar-se al màxim, especialment a les oficines d'atenció al ciutadà i a les pàgines web de les institucions, situant la informació de manera visible, clara i accessible per fer el procediment el més ràpid i senzill possible.

Les diferents Administracions realitzen múltiples estudis d'interès general; des de Convergència es promouran els canvis legislatius necessaris per tal que tota la informació que sigui d'interès general pels ciutadans i que no estigui protegida per cap llei específica pugui ser fàcilment accessible.

30

E. EL DRET A DECIDIR DE LA CIUTADANIA

PONÈNCIA 4

Regeneració i qualitat democràtica

- L'abstenció és també una manifestació de la desafecció política. Cal reflexionar sobre el pes creixent del vot en blanc, pel que significa d'implicació personal en el procés electoral però de rebuig a les candidatures polítiques presentades. No s'hauria d'ignorar el rerafons d'aquest vot pel sol fet que no computa a l'hora de repartir escons. Hi ha qui ha considerat, fins i tot, que sí que hauria de computar i que s'haurien de deixar sense atribució a cap partit els escons corresponents al total de vots en blanc. S'ha de fer un toc d'alerta i parar l'atenció deguda a aquest fenomen.
- 10 En qualsevol cas, s'ha de pensar si el sistema electoral existent pot contribuir a afavorir el problema que volem corregir. Al capdavant, el sistema electoral és un dels elements fonamentals dels sistemes polítics basats en la democràcia representativa. La llei electoral no és l'única solució als problemes actuals de desafecció política, però és un factor que té gran influència en el
- 15 funcionament del sistema polític. En realitat, no hi ha cap sistema electoral que, políticament parlant, sigui neutre. Tots els existents produeixen, com a mínim, efectes de sobrerepresentació o de subrepresentació de les diverses formacions polítiques.
- 20 **1. L'aposta de Convergència per una llei electoral pròpia.**
- Hem de constatar que Catalunya no ha triat el seu sistema electoral. Encara avui funciona amb un mecanisme transitori que fou negociat, durant l'elaboració de l'Estatut del 79. La llei electoral catalana ha de respondre a
- 25 les necessitats actuals i a les expectatives de la societat catalana, ha de contribuir a la millora del funcionament democràtic de les nostres institucions i ha de ser un element distintiu del nostre sistema polític. D'altra banda, la llei electoral catalana s'ha de fer i ha de ser necessàriament una llei fruit del consens polític i social.
- 30 S'hauria d'aprofitar, igualment, la possibilitat d'innovar dins del marc existent, que queda delimitat per dos requisits igual d'essencials: tendir a la proporcionalitat i garantir la suficient representativitat territorial. Caldria

PONÈNCIA 4

Regeneració i qualitat democràtica

valorar la possibilitat d'incrementar el nombre de diputats. S'ha de propugnar un sistema electoral que:

- 5 • Contribueixi a reduir el distanciament entre la ciutadania i els i les representants, apostant pel paper territorial dels diputats/diputades.
- Afavoreixi la rendició de comptes per part dels diputats i de les diputades;
- Estimuli a augmentar la qualitat dels parlamentaris i de les parlamentàries i incentivar l'actualització constant dels seus coneixements.
- 10 • Augmenti el grau de llibertat d'elecció del ciutadà garantint l'accés a la informació i de manera que faciliti el vot informat i responsable.

En aquest sentit, doncs, cal introduir canvis substancials a la llei electoral. Convergència ja s'havia pronunciat -i continua pronunciant-se actualment- pel sistema electoral proporcional personalitzat, de doble vot, en el qual cada elector i cada electora disposa de dos vots en una mateixa papereta:

- Un vot a una llista tancada de partit, en la respectiva circumscripció (que haurien de ser les vegueries), a partir del qual s'assignaran els escons a les diferents candidatures per una fórmula de representació proporcional.
- 20 • Un vot a un candidat o una candidata individual del seu districte electoral (comarca i un més per la Val d'Aran o, en el cas de Barcelona, districte municipal).
- Que les noves circumscripcions respectin la representativitat actual del territori.

25

És un sistema que s'orienta a:

- Mantenir o augmentar la proporcionalitat.
- Aconseguir la representació de totes les comarques del territori.
- 30 • Propiciar un lligam més pròxim entre diputats/diputades i ciutadania.

En conseqüència, és un sistema que pot dissipar alguns dels factors que alimenten la desafecció política. No obstant això, cal recordar una vegada més

PONÈNCIA 4

Regeneració i qualitat democràtica

que una bona llei electoral no és suficient per a garantir la implicació social sinó que cal un entorn polític que respongui a uns valors, unes actituds, uns propòsits i uns estils que revalorin la política i recuperin la confiança de la immensa majoria dels ciutadans i ciutadanes.

5

En aquest sentit, cal destacar que un sistema de llistes obertes atorgaria una major implicació entre electors/es i candidats/es i una capacitat més gran dels representants populars per decidir lliurement el seu vot en algunes qüestions segons la seva pròpia consciència.

10

El fet que tot el territori estigui ben representat, poder escollir bona part dels diputats/diputades en llistes obertes, d'una manera directa i individual, i no amb una llista tancada, són algunes de les mesures que proposem, però no les úniques. Amb el compromís ferm de lluitar per a acostar la ciutadania als seus representants, apuntem algunes de les propostes clau per a Convergència:

15

- Dret d'intentar formar govern en primer lloc qui obtingui més diputats o diputades, o més regidors o regidores en l'àmbit municipal.
- Concretar un sistema d'avaluació permanent de la tasca dels càrrecs electes.
- Afavorir de forma activa la reincorporació al món laboral de les persones de la nostra societat que durant uns anys es dediquen a les tasques públiques.
- Afavorir la renovació periòdica dels representants públics institucionals a tots els àmbits per tal de compatibilitzar diferents perfils representatius de tota la societat. El Codi Deontològic regularà la limitació de mandats atenent a la diversitat de circumstàncies que es poden donar.
- Afavorir que les retribucions dels electes siguin públiques, tant sous com dietes o altres conceptes.

20

25

30

Sembla raonable també procedir a la reforma del reglament del Parlament de Catalunya pel que fa al procés d'investidura del President de la Generalitat de manera que el President del Parlament proposi, en primer lloc, el candidat o

PONÈNCIA 4

Regeneració i qualitat democràtica

5 candidata de la formació política que hagi obtingut més nombre d'escons, d'acord amb el suport que li atorgat la majoria de la ciutadania. Si aquest és incapaç de reunir el nombre de suports necessaris en les corresponents votacions, el President del Parlament podrà proposar un altre candidat o

10 Encara que aquesta senzilla mesura no garanteix que el President de la Generalitat sigui el candidat o candidata de la formació guanyadora sí que li reconeix el dret d'intentar-ho en primer lloc i visualitza més clarament a l'electorat l'actitud dels diferents grups parlamentaris. És una mesura de reconeixement dels resultats electorals i de transparència sobre les posicions de cadascú.

15 Un factor que proposem que s'implanti en el futur, i que pot tenir una influència decisiva en la viabilitat de l'obertura de llistes (fer-ho per un sistema com l'actual podria significar augmentar la complexitat del recompte manual) és el del vot electrònic presencial mitjançant codi de barres. En aquests moments ja no hi ha motius tecnològics ni de confidencialitat que justifiquin la no implantació d'aquestes tecnologies en l'àmbit del vot.

20 En un altre context és recomanable una modificació del règim electoral municipal que aposti per una elecció directa dels alcaldes, a doble volta.

25 En el cas de la ciutat de Barcelona, i les altres ciutats del país que puguin i s'hi vulguin acollir, proposem un nou sistema electoral que sigui una contribució a la regeneració de la política municipal sense disminuir el nivell de proporcionalitat del sistema electoral municipal actual. Cada districte municipal ha de poder triar un regidor o regidora per majoria, cosa que assegura l'increment i l'estímul de la relació directa entre ciutadania i

30 regidors i regidores.

PONÈNCIA 4

Regeneració i qualitat democràtica

En aquest nou sistema, el nombre total de regidors i regidores que aconseguix un partit, ve determinat pel nombre total de regidors i regidores obtinguts en la votació de la circumscripció única de la ciutat.

- 5 Els escollits i escollides seran els guanyadors i guanyadores de cada Districte i per a completar el nombre obtingut de regidors s'utilitzarà la llista general fins arribar al nombre de representants obtingut.

- 10 Convergència aposta per l'elecció directa dels consellers i conselleres municipals dels districtes a fi i efecte d'assegurar la seva adscripció a un o més barris del seu districte.

3. Llei de consultes populars

- 15 Tot i aquest context de desafecció política, constatem que la participació ciutadana no està en crisi. Malauradament un sistema democràtic que només dóna l'oportunitat d'expressió a la ciutadania cada quatre anys, allunya cada cop més la societat de la política. Es necessiten moltes mesures innovadores per combatre la desafecció política i la crisi de la democràcia representativa,
20 producte de la creixent abstenció electoral.

- Com a complement de la democràcia representativa, potencialment allunyada de les expectatives dels ciutadans i ciutadanes i regida per un sistema de partits polítics omnipresents, les consultes populars ofereixen una alternativa
25 viable com a mecanisme per copsar l'opinió i la voluntat de la ciutadania al voltant de temes d'interès general. Les consultes populars o referèndums ofereixen una tria clara, al voltant d'una pregunta determinada, cada vot compta igual i l'impacte d'aquest vot és tangible i immediat. La convocatòria de referèndums duu a un augment del contacte i la proximitat dels i les
30 representants amb els representats, que repercuteix en una millora de la qualitat democràtica. En aquest sentit, trobem exemples a tot el món de la celebració de referèndums d'abast general; només a la dècada dels 90 a Europa es van celebrar 248 referèndums a la Unió Europea, 115 a Suïssa i més

PONÈNCIA 4

Regeneració i qualitat democràtica

de 90 a les noves democràcies del Centre i l'Est europeu, així com in comptables referèndums a cada estat dels Estats Units, i fins i tot trobem exemples en àmbits subestats, com els més de cinc-cents referèndums a Baviera celebrats en els darrers set anys.

5

A casa nostra aquesta és una idea que va prenent força al voltant de l'exercici del dret a decidir de la ciutadania, en la que ells mateixos, des de fora de l'aparell institucional, decideixen sobre assumptes de transcendència pública.

10

Les consultes populars són un exercici de democràcia directa que ja fa anys que se celebren a molts països democràtics del nostre entorn, i que necessàriament acosta el contacte entre els i les representants públics i la ciutadania. Entenem, però, que tan els referèndums com les consultes populars s'han de fer sobre temes importants. Lògicament, aquests temes hauran estat objecte d'estudi per part de professionals dels àmbits implicats i se n'hauran tret unes conclusions sòlides i fonamentades que permetran informar correctament la ciutadania de les opcions reals i, consegüentment, que el vot ciutadà sigui més acurat i plenament conscient.

15

20

D'altra banda, i d'acord amb el paràgraf anterior, entenem també que, en cap cas, una consulta d'aquest tipus ha de suposar per al governant ni per al legislador una omisió de la seva responsabilitat com a tals i per al desenvolupament de les quals han estat elegits per la ciutadania. En aquest sentit, la pregunta que es formuli ha de ser clara i explícita, sense marge per a males interpretacions, la informació sobre el tema a votar ha de ser exhaustiva i s'han d'habilitar tots els mitjans possibles per a garantir-la a tots els ciutadans. I des de Convergència proposem que s'incentivi la celebració de consultes populars en l'àmbit municipal.

25

30

El nou Estatut obliga a fer una llei de referèndums d'àmbit català, incloent la iniciativa popular per a convocar-los, cosa que permet un aprofundiment democràtic i una crida a la ciutadania a intervenir més directament en la presa de decisions i en el debat públic. De tota manera cal que la Llei de consultes populars per via de referèndum eviti les restriccions que hi ha hagut

PONÈNCIA 4

Regeneració i qualitat democràtica

fins a l'actualitat per a fer referèndums en l'àmbit estatal i municipal, el que ha fet que fins a dia d'avui, en vint-i-nou anys només s'hagin celebrat dos referèndums. En aquest sentit, aquesta llei hauria d'aconseguir tres objectius:

- 5 • Fer eficaços els referèndums per iniciativa popular, per tal que un cop recollides les signatures necessàries, la seva autorització no depengui ni del Parlament ni del Govern (per imperatiu constitucional, sempre serà obligatòria l'autorització del Govern espanyol).
- Fer atractius els referèndums per als partits polítics, si cal estimulant el seu ús per tal que coincideixi amb les eleccions i faci que aquests es posicionin al respecte durant les campanyes.
- 10 • Fer jurídicament vinculant la decisió de la ciutadania.

Les Bases per a la Llei de consultes populars per via de referèndum proposades pel Cercle d'Estudis Sobiranistes, que són recollides en aquest apartat, proposen tres criteris a tenir en compte:

- Màxima democràcia directa, sense més límits que els d'imperatiu constitucional.
- 20 • Mínima innovació legislativa, adoptant la normativa vigent si no hi ha objecció substancial.
- Màxim compliment de les normes constitucionals i estatutàries.

Com veiem, el plantejament d'aquesta proposta legislativa passa per utilitzar les normes i la legislació existents en el disseny de l'organització de la consulta popular per via de referèndum en l'àmbit català. El manteniment del marc legislatiu amb els canvis mínims conferirà major legitimitat i normalitat a l'exercici d'aquesta manifestació democràtica, sense cap possible inconstitucionalitat que pugui habilitar la jurisdicció constitucional a declarar la suspensió cautelar de preceptes de la llei en cas d'impugnació, en cas de recurs d'inconstitucionalitat, i la seva possible anul·lació.

PONÈNCIA 4

Regeneració i qualitat democràtica

A més d'aquesta llei, proposem introduir una sèrie de tècniques orientades a gestionar eficaçment la participació de la ciutadania en assumptes públics. Aquestes tècniques pretenen estimular la participació dels ciutadans i ciutadanes en les decisions dels poders públics, assegurar-los la igualtat en l'exercici de la participació i innovar, utilitzant tecnologia, per solucionar les limitacions habituals en la gestió de la participació ciutadana:

- Els jurats ciutadans són una eina de participació ciutadana municipal que simulen el funcionament d'un jurat ordinari: un grup de ciutadans i ciutadanes triats a l'atzar es reuneixen uns pocs dies i, sota la guia d'un moderador neutral, discuteixen sobre qüestions polítiques i acaben emetent una opinió no vinculant.
- L'enquesta deliberativa és un instrument de participació ciutadana que fonamentalment pretén conciliar la participació, la deliberació i la igualtat política. Consisteix a reunir durant uns dies una petita mostra representativa de ciutadans i ciutadanes seleccionats a l'atzar amb la finalitat que discuteixin en petits grups temes de rellevància política i tinguin l'oportunitat de formular preguntes a experts i representants polítics. Permet a la ciutadania fer recomanacions després de sotmetre's a un procés de deliberació.
- La consulta electrònica i el sondeig electrònic són un instrument de participació ciutadana similar a un referèndum via internet i a una enquesta via internet respectivament. Cal tenir en compte, però, que aquest sistema deixa al marge un percentatge important de la població que també cal escoltar.

Tal com hem vist, doncs, són moltes les variables que han provocat que en aquests últims anys la visió del que és i del que pot fer la política s'hagi desvirtuat considerablement. Des dels diferents partits polítics i institucions polítiques es té la voluntat de treballar de cara a retornar aquesta confiança en la política, i concretament a Convergència fa molt temps que considerem la defamecció com un perill real per a la democràcia i des de tots els nivells i àmbits mirem d'actuar des del sentit comú per combatre-la.

PONÈNCIA 4

Regeneració i qualitat democràtica

Amb aquesta ponència el que s'ha fet és unificar raonaments i actuacions que en el dia a dia s'han de fer servir, analitzar-los i posar sobre la taula criteris i propostes per tal de garantir la regeneració i la qualitat democràtica del nostre país, perquè Convergència hi juga un paper molt important.

Convergència ha d'esdevenir el partit de referència en la demostració que es pot fer política des del compromís i la voluntat de treballar pel benestar de la ciutadania i el país, tenint en compte les demandes dels ciutadans i ciutadanes i les necessitats reals. Tenim l'equip de persones i la voluntat per fer-ho possible.